

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.503.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene inseratov: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—
četrt strani Din 500.—, 1/8 stran
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20

Kakor gobe po dežju...

Tako vznikajo na površje načrti in predlogi za rešitev gospodarske in finančne krize v obče, našega kmetijstva pa posebej. Ako kdo težko oboli, pokličejo zdravnika. Če radi nevarnosti bolnikovega stanja ne zadostuje eden, se več zdravnikov zbere na posvet. V skupnem pretresu se opredeli pravilna razpoznavna ter se določi zdravilo in način zdravljenja.

Gospodarstveniki in izvedenci.

Bolnik, za katerega gre, je vse človeštvo, ki ga gospodarska kriza stiska k tlom ter ga tišči v prepad. Kako rešiti bolnika? Zbirali so se ter se zbirajo in se bodo zbirali poklicni zdravniki, to so gospodarstveniki iz raznih držav, na študijske sestanke in posvete in na razne konference, ki jim zastopstvo posameznih držav daje nekak uraden značaj. Bolezen so opredelili s strokovnjaško razpoznavo, kar ni baš posebno težko, saj čuti gospodarsko krizo na lastni koži tudi vsak nestrokovnjak. Glavno vprašanje pa, kako izlečiti nevarno gospodarsko bolezen, je doslej ostalo brez zadovoljivega odgovora. V tem se strokovnjaki, izvedenci in zastopniki držav niso zedinili. To, v čemer so se zedinili, je podobno zdravilom iz tiste vrste, kamor spadajo Marijaceljske kapljice.

Brezdenarno, računsko gospodarstvo.

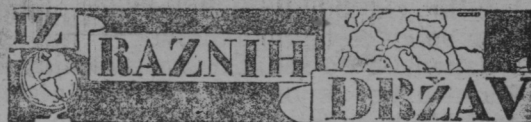
Tem konferencam širokega obsega se pridružujejo posvetovanja pokrajinskega značaja in brezštevilni pretresi in načrti v strokovnih in političnih listih. Da omenimo vsaj enega, hočemo navesti načrt »računskega gospodarstva«, ki se zadnji čas že dejansko uveljavlja na Solnograškem. V prvi polovici meseca avgusta so se zbrali pincavski župani v Zellu, da se porazgovorijo o tem načrtu. Na zborovanju se je ugotovilo, da je življenjskih potrebščin dovolj in v preobilju, da je tudi dovolj prilike in možnosti za delo ter bi se mogli zaposliti vsi brezposelni. Manjka pa posredovanja med delom in delavcem, med producentom in konsumentom, manjka izmenjave dobrin in storitev. Denarstvo ne more izvršiti te naloge ter se je izkazalo za nesposobno, ker ves donos gospodarstva teče potom obresti v roke visoke finance, kjer obtiči. Potrebno je torej »brezdenarno« gospodarstvo, ki omogočuje izmenjavo dobrin in storitev brez denarja potom obračuna. Zbere in strne se krog producentov in konsumentov, v

katerem se vrši izmenjava dobrin za storitve ali pa storitev za storitve, in sicer ne samo med dvema, marveč tudi v širjem krogu, kar se omogočuje z dobropisom vsakemu članu. Tako postane gospodarstvo neodvisno od denarja in obresti, ker je promet v računskem gospodarstvu brezdenarja in brez obresti. To je ob enem najuspešnejša borba zoper previsoke obresti, ki so eden glavnih vzrokov sedanje gospodarske krize. Na Solnograškem so že začeli, kakor rečeno, izvajati ta načrt, kajpada v ožjem krogu. Ali se bo dal izvršiti v širjem krogu, bo pokazala bodočnost.

Razdolžitev kmetov.

Kar se tiče Jugoslavije in posebej Slovenije, je na takozvanem kmečkem prazniku na Krškem polju neki govornik izjavil: »Če pogledamo po ostali Evropi in primerjamo to stanje s položajem pri nas, vidimo, da smo v Jugoslaviji navzlic vsem nevšečnim prilikam vendar še v nekakem zatišju in da nam oni vihar, ki razsaja po vsem ostalem svetu, vendar še kolikor toliko prizanaša. Če je v nas kaj pameti, in če je v nas dovolj resne volje, potem bomo združeni te težkoče laže pre-

gali, kakor katerikoli narod v Evropi. Ta tolažba je zelo cenena in nič ne zaleže. Edino stvarno je, kako premagati težkoče, na katerih trpi ljudstvo, osobito kmetско ljudstvo. Od dneva do dneva postaja bolj pereče vprašanje kmetijskih dolgov. Izvršilni odbor Kmetijske družbe v Ljubljani je o tem vprašanju razpravljal na seji 30. julija 1932 ter sklenil sklicati anketo gospodarstvenikov in še le potem na podlagi zbranih mnenj zavzeti svoje stališče. Ta anketa se je vršila v Ljubljani dne 19. avgusta. Gospodarstveniki in strokovnjaki so izrazili svoja mnenja. Do kakšnega soglasnega sklepa pa ni prišlo. Vprašanje kmetijskih dolgov je tesno spojeno z gospodarsko krizo ter je posledica te krize. Zato je treba to vprašanje gledati s širšega stališča. Pri njegovi rešitvi se morajo vpoštovati narodno-gospodarska načela, kojih preziranje se težko in bridko maščuje.

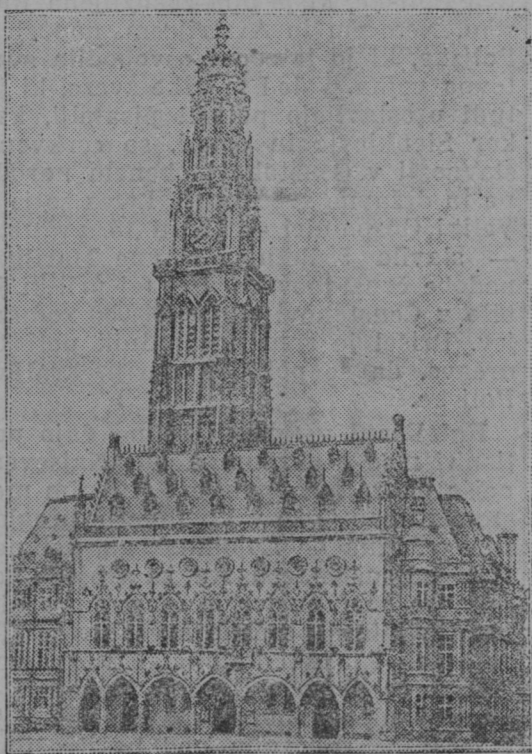

V DRUGIH DRŽAVAH.

Popolna negotovost v Nemčiji. Novo izvoljeni nemški državni zbor je sklican za 30. avgusta. Nihče ne zna, kako, kaj in s kako večino bi naj delal parlament. Radi popolne negotovosti je verjetno, da bo izposloval kancler von Papen od predsednika Hindenburga odlok za razpust ali zopetno odgoditev državnega zbora. Papenovo vlado skrbi preskrba brezposelnosti in radi tega bo predlagala Hindenburgu zasilno odredbo za zaposlitev brezposelnih. Za kritje tozadevnih izdatkov se naj uvede prisilno posojilo ali oddaja premoženja.

Nemška vlada v hudih škripcih. Izjemno sodišče v Beuthenu je izreklo 5 smrtnih razsodb v procesu, v katerem so bili obtoženi narodni socialisti, ker so ubili v mestu Potempa delavca Pietzucha. Smrtna obsodba je silno razburila vse hitlerjevce, ki grozijo z nasilnim obračunom, ako bo smrtna obsodba potrjena in izvršena. Von Papenova vlada je v hudih škripcih. Ako izrečene in naročene obsodbe ne potrdi, se osmeši, ako jo pa podpiše, obstaja resna nevarnost Hitlerjeve revolucije.

O pogodbi med Francijo in ruskimi sovjeti. Ko je prišlo do pogodbe o medsebojnem nenapadanju med Poljsko in Rusijo, so predlagali sovjeti enako po-

Svetovno znani rotovž v severnofrancoskem mestu Arras. Stavba je iz 15. stoletja, je med vojno bila porušena, a so jo zopet popravili in je bila zadnje dni slovesno blagoslovljena.

godbo tudi med Francijo. Za to slednjo pogodbo bi bil potreben samo podpis z obeh strani, ker je že bila sestavljena dne 24. avgusta 1931. V pogodbi bi šlo za obojestransko zavezo obeh držav, da druga druge ne bosta napadli in se bosta vzdržali vsake propagande, naperjene proti državni obliki in obstoječemu redu druge pogodbenice. Francija je vezala podpis te pogodbe na pogoje, da sklene Rusija podobni pogodbi s Poljsko in Romunijo. Sedaj je izrekla Rusija za slučaj podpisa pripravljeno, da sklene po tej omenjeni pogodbi še tudi gospodarsko, kakor so jo že predlagali Francozi leta 1927. Po tej pogodbi bi vrnila sovjeti Franciji predvojne carske dolgove v znesku 60 milijonov zlatih rubljev v 62 polletnih obrokih.

Poljsko-ruska in turška zveza. Vladar Poljske, maršal Pilsudski, snuje s polno paro zvezo: Poljska — Rusija — Turčija. Vest o tej trozvezi je upravičeno močno vznemirila Romunijo, ki je v neprestanem strahu, da jej odvzamejo lepega dne sovjeti Besarabijo.

Obsojeni voditelji zadnje ponesrečene monarhistične revolucije na Španskem. Dne 25. avgusta v noči je bila izrečena v Madridu obsodba proti voditelju sevillske vstaje, generalu Sanjurju. Sanjurjo je bil obsojen na smrt. General Garcia de la Heran je obsojen na dosmrtno ječo, polkovnik Infante na ječo od 6 do 12 let, med tem ko je bil sin generala Sanjurja Justo oproščen. Na smrt obsojenega generala niso ustrelili, ampak so ga prepeljali iz vojaških zaporov na Balearske otoke, kjer bo živel v prognanstvu.

Japonska bo zasedla končnoveljavno Mandžurijo. Japonski zunanji minister grof Ušida je izjavil v parlamentu dne 25. avgusta, da bo pripravila vlada vse potrebno za priznanjenovomandžurske države ali bolj umljivo povedano: Japonska bo oznanila celemu svetu, da je končnoveljavno zasedla Mandžurijo.

Blagoslovitev orožja? Slovenski socialistični listi so izpisali iz nemških socialno-demokratskih in komunističnih časnikov laž, da je katoliška Cerkev za časa vojne blagoslavljal orožje. To laž socialistični listi kaj radi ponavljajo. Ne delajo tega iz spoštovanja pred zakramentali katoliške Cerkve, marveč samo za to, da bi Cerkev očrnil, češ, da pridiga mir, blagoslavlja pa morilno orožje. Da je vse to laž, so katoliški listi — med njimi tudi naš list — večkrat ugotovili. Svobodomislci pa lažejo naprej. Zato je urednik znanstvenega bogoslovnega lista, ki izhaja v Lincu na Gornjem Avstrijskem pod imenom »Theologische Quartalschrift«, o tej stvari v listu razpisal mednarodno razpravo. Obrnil se je na vojaške duhovnike raznih narodov, da povedo javno, kaj so oni in kaj je Cerkev po njih in po višjih cerkvenih dostojanstvenikih blagoslavljal. Vsi so odgovorili: nikdar ne morilnega orožja,

vedno le ljudi. Mnogi vojaško-duhovni uradi so izrazili svoje začudenje, kako se je mogla taka laž razširiti med ljudmi. Katoliška Cerkev ima v svojih obrednikih razna blagoslovila, med njimi pa ni nobenega za blagoslovitev orožja. Ako pa blagoslavlja vojake ter prosi za nje božje pomoči in božjega varstva, nastopa kot ljubeča mati, ki nežno skrbi za vse svoje otroke, posebno za tiste, ki se nahajajo v veliki nevarnosti. Tako je zopet postavljena na laž ena kleveta protivnikov Cerkve. Ti ljudje pa bodo kljub temu lagali naprej!

V Lurd je minuli mesec vozila cela vrsta posebnih vlakov, ki so iz raznih krajev Francije pripeljali tje kaj romarje; meseca avgusta se je namreč vršilo v Lurd francosko narodno romanje. Več nego 18 posebnih vlakov je poleg številnih rednih privedlo romarje v sloveče Marijino svetišče. Pripeljalo se je z romarji tudi okoli 1000 bolnikov, ki jim zdravniki niso mogli pomagati, pa pričakujejo pomoči od Marije. Mnogo jih je to pomoč našlo ter so tako pomnožili število čudežnih ozdravljenj. Zdravniški urad, ki posluje v Lurdu, nastopa zelo previdno. Ozdravljenja, ki se morejo smatrati kot živčna ozdravljenja, se ne jemljejo v poštev. Tudi je treba čakati celo leto od ozdravljenja, preden se isto proglašajo za takšno, ki se naravnim potom ne da razložiti. Samo časovno poboljšanje ne zadostuje, ozdravljenje mora biti popolno in stalno.

400.000 romarjev v Čenstohovi. Vsak narod ima svoje narodno svetišče, kamor ljudje najraje romajo. Tako ima Poljska svojo Čenstohovo — Marijino svetišče s slavni črnim Marijinim kipom. Zgodovina Čenstohove je tesno združena z zgodovino Poljske, in sicer stare Poljske kot svobodne države, potem Poljske, ki je bila zasužnjena Rusom, Nemcem in Avstrijcem, naposled Poljske, ki jo je zopet osvobodila svetovna vojna. Vsled te ozke zveze, ki jo tudi proslavljajo poljski pisatelji, kakor Sienkiewicz in drugi, so cerkvene slavnosti v Čenstohovi obenem narodne in državne svečanosti. Letos se je o Veliki Gospojnici — 14. in 15. avgusta — slavila 550letnica slavne Marijine podobe čenstohovske. Pri tej priliki je bilo v Čenstohovi okoli 400.000 romarjev. Prišel je sam predsednik poljske države, da se pokloni Mariji, kraljici Poljske.

Katoličani v Španiji se ne dajo potisniti med cerkvene zidove. Najsevernejša pokrajina Španije z glavnim mestom Bilbao je že v 17. stoletju proglašila sv. Ignacija Lojolanskega, ustanovitelja Družbe Jezusove, za svojega posebnega patrona ter je njegov praznik proslavljala s posebno svečanostjo. To so hoteli španski katoličani tudi letos storiti, če prav je Družba Jezusova v Španiji odpravljena. Državna oblast je izpočetka zabranila pod najstrožjimi kaznimi vse prireditve izven cerkvenih zidov. Ta prepoved je vzbudila vihar ogorčenja med zavednimi katoličani. Tega se je frامasonsko-socialistična vlada zbalala ter je morala dovoliti izven cerkvene prireditve. Ignacijeva

proslava se je povsod vršila z največjo slovesnostjo, če tudi se niso zastopniki vlade nikjer udeležili prireditev. Zato pa so Baski — junaško ljudstvo, ki prebiva v tej pokrajini, prihiteli od vseh krajev svoje ožje domovine, da proslavijo stari narodni praznik. Baski se frامasonov, liberalcev in socialistov niti najmanj ne boje, marveč pošiljajo v španski parlament samo zavedne katoliške poslance.

Slep laični apostol. Misijonarji misijonske postaje Maryknoll v Kayingu na Kitajskem so pred 3 leti sprejeli nekoga kitajskega spreobrnjenca. Ime njegovo je Vong Tsing Tsong. Ko je obiskal šolo, je popolnoma oslepel. Čeprav je še bil pogan, je vendar pogumno prenašal to nesrečo. Prosil je, naj ga sprejmejo v katehumenat — pravo za krščanstvo. Toda kako naj se slepec uči katekizma? Misijonarji so mu prišli na pomoč. Odredili so, naj se otroci, ki obiskujejo njihovo šolo, glasno uče katekizma ter ga ponavljajo. Tako se je Tsing Tsong naučil krščanske nauka, ker ima izvrsten spomin. Bolj se je naučil nego otroci, ki so bolj lahkomišelnih narave. Ko je prejel zakrament sv. krsta, je naprej šel v rojstno vas, da bi tudi svoje rojake pridobil za krščanstvo. Ker pa ni hotel sodelovati pri poganskem bogoslužju, so ga domačini zavrgli. Nato se je vrnil na misijonsko postajo, kjer so ga gostoljubno sprejeli. Tsing Tsong je sedaj začel redno obiskovati šolo. Ker je bil od narave obdarovan z izvrstnim spominom, je v šoli prav dobro napredoval. Ker mu je narava tudi dala dar zgovornosti, je pri poganih več dosegel nego drugi laični (posvetni) katehisti. Stanuje v sobici blizu glavnega vhoda ter ima skoro vedno kakšne poganske obiske. Redkokedaj je sam v svoji sobici, navadno sta pri njem po 2 ali še več poganov. O kitajskem novem letu je imel verska predavanja za pogane. Čeprav je kitajsko novo leto čas, v katerem imajo Kitajci največ zabav, so vendar njegova predavanja bila prav dobro obiskana. Slep laični učitelj vere ima velike uspehe, veliko Kitajcev je že pridobil za katoliško Cerkev in za krst. Slep apostol porablja tudi pogrebe za svoje apostolsko delo. Po končanih obredih raztolmači poganom, ki so se pogreba udeležili, katoliški nauk o smrti in posmrtnem življenju. Ko zavrača poganski nauk in poganske praznoverne obrede, dela to z veliko obzirnostjo, da pogane ne žali. Tako njegov vpliv na pogane dnevno narašča. Danes, ko se toliko poudarja važnost Katoliške akcije in laičnega apostolstva, more slepi kitajski laični apostol biti zgled tudi za Evropejce.

Jezuít — žrtev kuge. Zopet novo ime, ki ga vpisujemo v dolgi seznam misijonarjev, ki so umrli kot žrtve svojega poklica: p. Barreau S. J. iz apost. vikariata Fianarantsoa na Madagaskarju. Bolezen ga je napadla, ko je nesel poslednje olje nekemu bolniku v okolici. Kugi je podlegel nekaj dni pozneje. P. Barreau je misijonaril že 18 let in se odlikoval po skromnosti in izredni vztrajnosti in bil v vsej okolici znan po neizmernem zatajevanju. Njegovo

zdravje je bilo rahlo, posebno po zadnji peraciji mu je ostala znatna bolehnost, ki pa ga ni ovirala, da bi se ne bil popolnoma posvetil službi misijona, in nič ga ni moglo zadržati od njegovih misijonskih tečajev. Ko mu je zdravnik sporočil, da ima kugo in je vsaka nada, da bi se rešil, zaman, mu je junaški vernik spokorno odgovoril: »To je dobro.« Umrli je, kakor bi bil zmagal, veselo, brez besede, ki bi dala slutiti njegovo telesno bolečino.

Še dva evharistična shoda. To poletje smo imeli že celo vrsto veličastnih evharističnih shodov. Vrsta še ni zaključena. Vršila se bodeta tekom septembra še dva. Na praznik Marijinega rojstva dne 8. septembra se bode vršil evharistični shod za gornjegrajsko dekanijo v Ljubnem. Ta dan se bo vsa dekanija poklonila evharističnemu Kralju in ga bo prosila za blagoslov v teh hudih časih. V nedeljo po prazniku dne 11. septembra pa bo evharistični shod v Škalah pri Velenju za Šaleško dolino. Na shod se pripravlja vsa dekanija z veliko vnemo. Slavnostno pridigo in slovesno sv. mašo bo imel mil. g. stolni dekan dr. Vraber iz Maribora. Popoldne bode govoril mil. g. kanonik dr. Mirt. Na shodu bo govoril tudi tajnik škofijskega odbora KA g. Kolenc. Na shod se vsa dekanija pripravi s tridnevnic, tekom katere bodo verniki pristopili k sv. zakramentom. Živimo v hudih časih, ko nam je prav posebno treba božjega blagoslova, radi tega želimo le to, da bi se iz obeh dekanij udeležili mnogi tisoči teh evharističnih shodov in božjega Zveličarja goreče prosili za mir in božji blagoslov.

Za romarje na Goro pri Sv. Petru na Malo Gospojnico dne 8. septembra. V sredo, dne 7. septembra, ob 6. uri zvečer, slovesne večernice, nato pridiga. Na praznik: ob 5. uri sv. obhajilo, ob 6. uri peta sv. maša, nato pridiga, ob 8. in 9. uri tihe sv. maše. Ob 10. uri pozna pridiga, nato slovesna levitirana sv. maša. Med pozno službo božjo darovanje za gorsko cerkev. Popoldne ob pol treh slovesne pete litanije. V sredo po noči ostane gorska cerkev odprta za ženske, farna za moške.

Brinjeva gora v Zrečah. Zadnji letošnji veliki romarski shod na Brinjevi gori bo na praznik Marijinega imena v nedeljo dne 11. septembra. Na predvečer pridiga in pete litanije Matere božje. V nedeljo zjutraj ob 5. uri prva tiha sv. maša in obhajilo vernikov, ob 6. uri pridiga in peta sv. maša za romarje, ob 10. uri zopet pridiga in peta sv. maša za romarje.

Romanje pri župnijski cerkvi na Kalobju se vrši dne 10. in 11. septembra t. l. V tem času bodo v tej cerkvi vsaki dan sv. maše in prilika v tej cerkvi za spoved. Glavni shod se vrši v nedeljo dne 11. septembra, to je 17. pobinkoščno nedeljo. Častilci Marijini, pridite v obilnem številu!

Božja pot k Mariji Bistrici in izlet v Zagreb dne 10. in 11. septembra 1932. V soboto dne 10. septembra 1932 bo vozil posebni vlak iz Celja preko Grobelnega, Krapine, Zaboka k največji hrvatski Marijini božji poti, k Mariji Bistrici. Vlak bo odhajal iz Celja ob 14. uri, prihod v Marijo Bistrico ob 18. uri, kjer bode pridiga, slovesne večernice in razne pobožnosti. V nedeljo od 4. ure dalje pa do sv. maše skupno sv. obhajilo, ob 8. uri odhod iz Ma-

rije Bistrice, ob 10. uri prihod v Zagreb, kjer bo slovesen sprejem na kolodvoru Zagreb-Sava. Ob 11. uri sv. maša v slovenski cerkvi pri sv. Roku, popoldne ogled mirogoja, velesejma, Strossmajerjeve galerije slik, nato ob 6. uri staroslovesne večernice v glagoljaški cerkvi pri sv. Ksaveriju in molitve na grobu škofa dr. Mahniča. Ob 8. uri odhod iz Zagreba in prihod v Celje ob pol 12. uri. Vozna cena: Celje — Zlatar — Marija Bistrica — Zagreb in nazaj z legitimacijo 60 Din, katero sveto je treba naprej plačati pooblaščenim prodajalcem legitimacij. Božjepotniki iz župnij na progah: Sv. Peter — Celje, Celje — Grobelno, Grobelno — Rogatec imajo od svoje postaje polovično vožnjo ceno in kupijo celo vožnjo karto od vstopne postaje do Zlatar — Marije Bistrice. Vodja izleta bo za te božjepotnike kupil skupno karto od Marije Bistrice do Zagreba, od koder se nazaj vsi božjepotniki peljejo brezplačno. Legitimacije stanejo 5 Din. Dobijo se pri župnih uradih in pooblaščenih prodajalcih, v Celju v opatijski pisarni, v uravi »Slovenca«. Za prenočišče, prehrano, službo božjo, prostor na vlaku, razgled mesta Zagreba bo poskrbel vpokojeni gimnazijski katehet Lojze Pavlič iz Celja. Romanje ima namen utrditi zveze med Hrvati in Slovenci, zlasti med delavci. Prosimo, da poskrbite, da bo udeležba obilna.

Dr. Marinič Franc, Trubarjeva 11, zopet redno ordinira od 9—11 in od 14—16. 1005

SCHICHTOV

RADION
pere samin preprosto
kakor A-B-C

RAZTOPI

Radion v mrzli
vodi

KUHAJ

v raztopini perilo
20-30 minut

IZPIRAJ

perilo najprej v gorki,
potem v mrzli vodiin
hitrejššein-
belejšše

18 9-32

Brezposelnost v starem Egiptu.

Brezposelnost so poznali ljudje že v najstarejših časih. Eni so jo čutili bolj, drugi manj, kakor zdaj. Egiptske piramide niso nič drugega, nego žalostni spomini na težke čase, ko je vladala huda brezposelnost. Še le v novjšem času so učenjaki iz napisov na piramidah spoznali, da so bile te ogromne stavbe zgrajene samo zato, da so lahko v starem Egiptu zaposlili brezposelne. Piramide so bile torej posledica bede, ne pa vzrok dobrih časov, kakor mnogi še sedaj mislijo. To je najpopolnejše prisilno delo, kakoršno so si mogli ljudje izmisliti. Takratni mogotci so imeli deloma zelo težak, deloma pa lahek položaj, ker so računali z gotovo dobo bede in pomanjkanja. Proroštvo se je glasilo, da je božja volja, pustiti Egipt 150 let v bedi in pomanjkanju.

Vladajoč faraon Chephren je takoj ukrenil vse potrebno. Najprej je rešil brezposelnost približno tako, kakor jo rešujemo sedaj mi. Brezposelne je podpiral in skrbel, da so dobili vsaj začasno zaposlitev. Ko je pa ugotovil, da je v njegovi deželi mnogo mladih, krepkih ljudi, ki gladujejo samo zato, ker ne morejo dobiti dela, je začel razmišljati o boljšem izhodu iz žalostnega po-

ložaja. Ker v Egiptu ne poznajo zime in ker tudi dežuje zelo redko, so lahko brezposelni prenočevali kar na prostem in tudi obleka ni bila tako draga, kakor v krajih s hladnim podnebjem. Faraon je dal najpoprej napraviti razne vodne stavbe, ki so omogočile namakanje izsušene zemlje, toda s tem brezposelnost še ni bila odpravljena, temveč je še celo naraščala.

Čeprav je imel faraon možnost pomnožiti svojo vojsko in napasti sosedne narode, da bi se polastil bogatega plena, ali pa v primeru poraza iznebil gladijočih, vendar tega ni storil, ker je bil prijatelj miru in ker je smatral vojno za dvomljivo trgovino. Odločil se je za mirno rešitev krize. Ker gradnje cest v Egiptu še niso poznali, si je dal faraon zgraditi v svojo čast ogromno piramido kot posmrtni spomenik. Manjše piramide so gradili že prej, tako velika je bila pa nekaj novega. Ker je faraon računal, da bo trajala brezposelnost 150 let, se mu v začetku z gradnjo piramide ni mudilo. Zaposlenih je

bilo okrog 150.000 delavcev. Ker je pa gradnja dokaj hitro napredovala in je faraon spoznal, da bi mogel doživeti dograditev, je začel pritiskati, naj gradijo hitreje. Delavci so se pritoževali nad hudo vročino, toda faraon je bil neizpros.

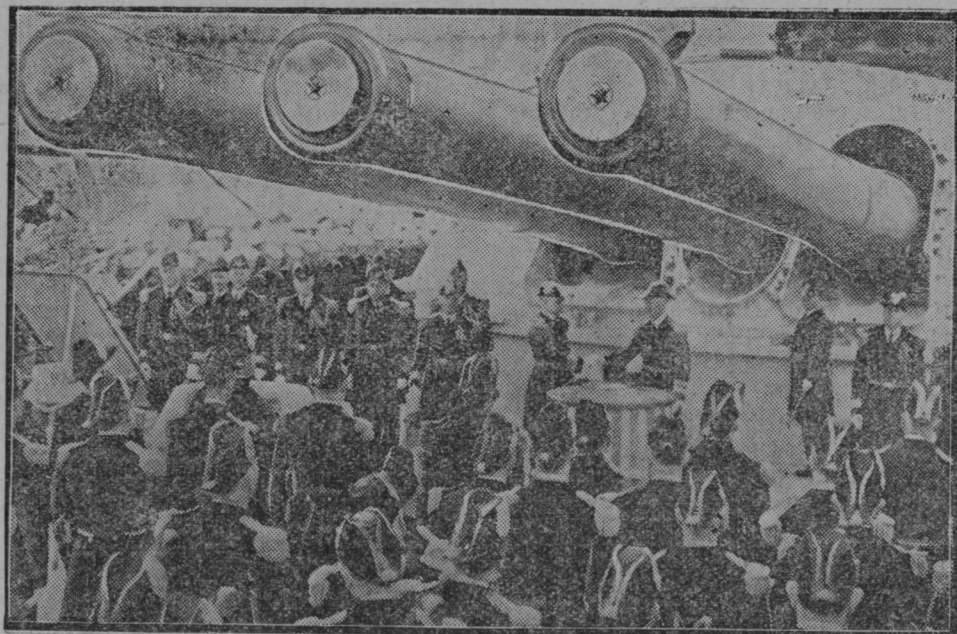

Mrtvega so našli dne 26. avgusta t. l. pred hišnim pragom na Meljskem hribu št. 17 nad Mariborom hlapca Valentina Vajerja iz Zamarkove pri Št. Lenartu v Slov. goricah. Raztelesenje je dognalo, da ga je zadela kap.

Batine in nož. V mariborsko bolnico so prepeljali dne 26. avgusta 26letno šiviljo Rozino Lubec iz Pobrežja pri Mariboru. Nek moški jo je najprej hudo pretepel, nato ji je pa še z nožem razrezal obraz.

Ponesrečeno nemško šolsko jadrnico »Niobe« so dvignili in potegnili iz no-
vobene trupla zadušenih oficirjev in mornariških gojencev.

Novoimenovani šef ameriške mornarice, admiral Leigh (levo) prevzame na krovu križarke »Pennsylvanija« službo kot naslednik admirala Shoffelda (desno). Slavnosti je prisostvovalo 19 admiralov in nad 200 višjih častnikov.

Enodružinska hišica pogorela. V noči na 23. avgusta je uničil ogenj enodružinsko hišico na Teznu pri Mariboru. Poslopje je bilo last posestnika Plevščeka, stanovala pa je v njej družina Jožefa Majhena.

Nesreča. Pri Sv. Miklavžu na Dravskem polju si je zlomil nogo tamošnji ugledni posestnik in predsednik sreskega kmetijskega odbora desni breg g. Jakob Florjančič. Poškodovani ne more sprejemati strank, ne sklicevati se in radi tega prosi sreskega načelnika, naj razpiše nove volitve za predsednika. Vrlemu g. Florjančiču želimo, da skoro okreva!

Požigalčeva — nova roka na delu. Obupno veliko je trpela Sp. Polskava od požigalčeve roke. Komaj in komaj so izsledili požigalca in ga izročili roki pravice. Zadnje dni pa se je pojavil novi bognasvaruj in je iz hudobije zažgal g. župniku Gartnerju večjo količino sena.

Trgosko skladišče je uničil požar dne 24. avgusta trgovcu Francu Cvetku pri Sv. Trojici v Slov. goricah.

Obsojen požigalec. Dne 2. aprila t. l. v noči je pogorelo gospodarsko poslopje posestniku Ivanu Totu v Dolgi vasi v Prekmurju. Kot požigalec je bil osumljen in zaprt mizarski pomočnik Št. Takač iz Dolnje Lendave. Štefana Takača je obsodilo mariborsko sodišče radi požiga na dve leti strogega zapor in na triletno zgubo častnih pravic.

Požigalca si je najel. V noči dne 24. aprila je uničil požar gospodarsko poslopje posestniku Adamiču iz Domanjševcev v Prekmurju. Ob času požara Adamiča ni bilo doma, ampak se je bil odpeljal že en dan poprej k svojemu sorodniku. Obtožnica je očitala Adamiču, da je bil zadolžen in radi visoke zavarovalnine je dal posestniku Kerčmarju 2000 Din, da je vtaknil tlečo gobo v slamnato streho. Mariborsko sodišče je obsodilo dne 23. avgusta Adamiča na dve leti robije in na triletno zgubo častnih pravic, Karl Kerčmar je prejel isto kazen.

Ker je zadavil taščo — dve leti ječe. Dne 25. maja je zadavil v Dol. Bistrici v Prekmurju Jožef Peterca v svoji hiši taščo Ano Györek, s katero sta živela v neprestanih prepirih. Mariborski senat je obsodil morilca 27. avgusta na dve leti stroge ječe.

Posestnik utonil v Muri. Ludvik Kolbl, posestnik na Cvenu pri Ljutomeru, se je podal proti večeru kopat v Muro v družbi žene, brata in par prijateljev. Naenkrat pa je zašel v globino, iz katere so ga potegnili mrtvega. Zapuška ženo in tri otročiče.

Podtaknjen požar. V Župečji vasi pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju je uničil požigalec hlev, skedenj in gospodarsko poslopje.

Naplavljen otrok. Rogoznica je naplavila pri vasi Prstelja pri Ptujju otroško truplo.

Če odpove zavora na kolesu. Vrtar ptujskega kolodvora Martin Lampret se je peljal na kolesu iz Haloz. Pod hrib mu je odpovedala zavora, zvrnil se je v globok obcestni jarek ter se tako poškodoval, da so ga spravili v ptujsko bolnico.

Smrt otroka v gnojnici. 15mesečni otrok Ivana in Roze Pernek v Novi vasi, občina Rogoznica pri Ptuj, se je igral sam na dvorišču, med tem ko sta zakonca spravljala jabolčnik. Po končanem delu sta še le opazila oče in mati, da je malček padel v gnojnico in uginil.

Voz sena se je prevrnil dne 24. avgusta na posestnika Janeza Vinceka iz Stojncev pri Ptuj in mu zlomilo desno nogo.

Mrtvega so našli. Posestnika Lovr. Gajsarja iz Jelovca, občina Sv. Bolfenk v Slov. goricah, so spravili na podstrešje, da bi prespal vinjenost. Ko so šli drugo jutro pogledat za njim, so ga zagledali na tleh pred kletjo mrtvega. Najbrž je padel s podstrešja vinske kleti in se ubil. Smrtno ponesrečenega so pokopali na pokopališču v Majšpergu, kjer se je mudil na obisku pri sorodnikih in znancih.

Sam se je javil. Sodišču v Ptuj se je javil posestniški sin Alojzij Strelec iz Nove vasi pri Sv. Marku niže Ptuja in izpovedal, da ga zasledujejo orožniki radi 22 raznih tatvin.

Obesil se je dne 23. avgusta v kolarnici posestnik Franc Korošec iz Sester pri Majšpergu.

Smrtonosen kravji sunek. Posestniku Fuksu v Križni vasi pri Poljčanah je napelo kravo. Poslal je po 60letnega sosedu Franca Florjančiča, naj pride, zabode napeto kravo in jo reši. Florjančič je sledil pozivu, a po zabodljaju ga je krava brcnila z vso močjo v trebuh, da se je zgrudil nezavesten in tekom 36 ur umrl.

Obsodba radi poskušane umora. V eni hiši so stanovali v Trbovljah 40letna delavka Neža Vizovišek in zakonski par Jožef in Antonija Zemljan. Trojica je živela v prepiru in Vizoviškova je grozila, da bo oba zakonca »zagiftala«. Obtožnica je dolžila Vizoviškovo, da je nasula dne 11. aprila, ko sta bila oba Zemljana z doma, v mleko v veži strihnina. Zemljana sta zvečer po povratku večerjela kavo, dobila krče in se onesvestila. Poklicani zdravnik je ugotovil zastrupljenje, a hitra pomoč je oba Zemljana še rešila. Dne 19. avgusta se je zagovarjala Vizoviškova radi poskusa umora in še nekaj

drugih obdolžitev pred celjskim sodiščem, ki jej je prisodilo kljub zanikanju krivde 6 let težke ječe.

Šestleinega fantka, sinčka mizarskega mojstra v Dolenji vasi, je na smrt povozil dne 23. avgusta avtomobilist na cesti med Št. Pavlom pri Preboldu in Št. Rupertom.

Vihar porušil delavsko hišico. Žagar Franc Smrtnik si je gradil na Legenskem polju pri Slovenjgradcu lastno lesenó hišico, ki je že bila malodane gotova. Vihar dne 22. avgusta je revežu raznesel stavbo in uničil delo krvavih žuljev.

Nesreča rudarja. V velenjskem rudniku je podsulo dne 22. avgusta v noči rudarja Pirtovška iz Podgorja. — Udrli strop mu je zlomil nogo in ga je tudi sicer težje poškodoval.

Obstreljen. Dne 27. avgusta je bil odan v celjsko bolnico 20letni posestniški sin Franc Krajnc iz Slivnice. Na povratku proti domu je oddal iz gruč fantov neznanec na Krajnca nekaj strel, od katerih sta ga dva zadela prav opasno.

Župnikova mati umrla. Dne 26. avgusta je umrla šentpeterskemu g. župniku Ivanu Lahu pri njem živeča mati Terezija. G. župniku ter sestri naše sožalje, blagi mami pa svetila večna luč!

Mladostna žrtev planin. Dne 27. avgusta je smrtno ponesrečil pri preplezanju Možaklje pri Jesenicah visokošolec Stanko Narad. Ko je že bil na vrhu, mu je spodrsnilo, je padel nad 100 m globoko in obležal mrtev.

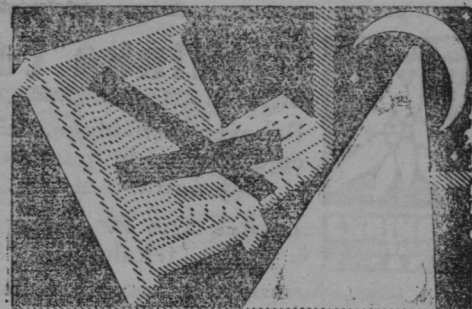
Domačija pogorela. Dne 21. avgusta je pogorelo pet poslopij v vasi Komarjevec v Sevnici ob Savi, ki so bila last posestnika Bobniča, ki je v Belgiji. Požar je nastal na ta način, da je zanesel veter tleč ogorek iz gorečega gospodarskega poslopja posestnika Komarja.

Gospodarsko poslopje je pogorelo posestniku Janezu Pongretu v Seljinkah pri Mokronogu na Dolenjskem. Komaj so oteli živino in ostala poslopja. Škoda znaša nad 70.000 Din.

Vas na Kočevskem pogorela. Kočevska vas Onek je pogorela dne 23. avg. Ogenj je uničil 11 posestnikom 27 poslopij. Škodo cenijo nad 2 milijona dinarjev.

Papežev letovišče v Castell Gandolfo, kamor se je odpeljal Pij XI. koncem avgusta.

**Za varcevanje
Vasega perila!**

smo iznašli najenostavnejši način pranja. To je namakanje perila s Henko. Ko spite, izloča Henko polagoma, toda temeljito vso umazanino iz perila. Ves trud odpade, ako rabite HENKO.

Henko

Za namakanje perila.
Za omehčanje voila.

Usodepolni strupeni plini. V Prekopi pri Kostanjevici so kopali pri posestniku Jerdanu vodnjak, ki je že bil globok 12 m. Na dnu vodnjaka je še bilo nekaj kamenja in tega so hoteli odstraniti. Prvi se je spustil v vodnjak hišni gospodar, a ga ni bilo več na svetlo. Za gospodarjem je splezal po vrvi drugi delavec, za tem še tretji, a nobeden se ni več vrnil in ne oglasil. Podal se je v globino četrta, ki pa je že bil toliko previden, da si je navezal krog nosa in ust v očet namočeno cunj. Ko je došel na dno, je videl, da so vsi njegovi trije predniki v globoki nezvesti, omamljeni od strupenih plinov. Z vso naglico so se lotili reševanja in spravili na zrak ponesrečene, od katerih sta se dva zavedla, Ignac Rabzelj iz Prekope pri Kostanjevici pa je podlegel zastrupljenju.

V zavodu čt. šolskih sester v Celju bo zapisovanje v meščansko šolo dne 1. in 2. sept., dne 3. septembra bo sv. maša. V internat se sprejmejo učenke, ki obiskujejo gimnazijo, trgovsko, meščansko ali osnovno šolo. — Zavod šolskih sester v Celju.

Za svojo sprejme pri Mariji Snežni v Slovenskih goricah neka družina eno

Planinka čaj

Bahovec čisti blago, izločuje kislino in pomlajuje Vaš notranji sistem.

Zavitek Din 20.— v apotekah. 841

okrog 10 let staro deklico iz poštene hiše. Kdor jo je pripravljen oddati, se naj javi na uredništvu »Slovenskega Gospodarja« v Mariboru, Koroška cesta 5.

Kdor bi bil pripravljen sprejeti za svojega enega osemletnega fantka iz poštene, a zelo revne hiše, kjer je več otrok, se naj javi na uredništvu »Slov. Gospodarja« v Mariboru. Družine brez otrok, usmilite se reveža!

Ljudska samopomoč v Mariboru naznanja, da Mihael Gassenburger ni več naš zastopnik in nima pravice, nabirati članov za naše društvo. 984

SADJARJI! Brez denarja vam je mogoče nabaviti si samodelne sadne škropilnice. Prevzajem v zameno jabolka. Pojasnila pri J. Videmšek, Maribor, Koroševa ulica 36. 914

Šolnina na meščanskih šolah. Banske uprava javlja, da se plačuje po brzojavnem obvestilu ministrstva prosvete na meščanskih šolah šolnina in sicer polovica one, ki je določena za nižje razrede srednjih šol. Šolnine oproščeni so otroci, katerih starši (če jih nimajo, pa otroci sami) ne plačajo nad 300 Din davka letno. Vsak učenec mora pri vpisu izkazati s potrdilom o višini teh davkov. Za potrdila je zaprositi s kolkovano vlogo (5 Din) in predložiti 20 Din kolek. Potrdila izdajajo davčni uradi, za državne, banovinske, občinske in zasebne uslužbenke pa nadrejena oblast, ki nakazuje plačo, odnosno delodajalec, ki odteguje uslužbenški davek.

Št. Ilj pri Velenju. Spominska slavnost ob 25letnici tukajšnje posojilnice se je obnesla prav lepo. G. načelnik se je v svojem govoru spominjal vseh, ki so zadrugo ustanovili ter vodili z nesebično ljubeznijo do bližnjega. Bila je ustanovljena ob času, ko je rajni g. dr. Krek s svojo mogočno besedo budil slovensko ljudstvo h gospodarski osamosvojitvi, in je zadruga v teku 25 let storila mnogo dobrega za svoj okoliš. G. nadrevizor Vl. Pušenjak, ki je zadrugo ustanovil, je opisal njen razvoj in njeno zgodovino. Iz majhnih početkov je rastla, se krepila in dvigala, srečno prestala svetovno vojsko ter s previdnim in varčnim de-

lom dosegla, da se je v Št. Ilju dvignil lep Društveni dom, ki je v ponos in veselje vseh domačinov ter dokaz velike koristi nesebičnega združnega dela. Iz zgodovine zadruge je vredno omeniti, da sta Koren Martin in Dolinšek Valentin že od začetka člana načelstva, torej celih 25 let, vsi drugi člani prvega načelstva so v teku let pomrli, med njimi prvi načelnik Krajnc Ivan pri lanskim avtobusni nesreči pri Celju. Tudi zadruga sicer trpi pri sedanjih gospodarskih krizi, a vključno temu svojega zaupanja med ljudstvom ni izgubila. Ljudstvo ve primerno ceniti dejstvo, da zadruga tudi ob času najhujšega divjanja za visokimi obrestmi ni šla čez 8 in pol odstotkov za posojila. Če primerjamo to z obrestmi po 15, 20 in še več odstotkov, ki so jih ponekod denarni zavodi zahtevali, prer. čuni lahko vsak, kolike gospodarske koristi je bila zadruga za naš Št. Ilj in okolico. Zadruga mirno čaka na zboljšanje gospodarskih razmer, ker ve, da bo potem zopet lahko nadaljevala svoje koristno delo. Pomnoženi domači pevski zbor je zapel nekaj lepih pesmi. H koncu so prišli na oder naši najmlajši ter kot angeleci, zamorci in beli predstavliali kratko otroško igro.

Nove pristojbine v bolnicah.

Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje je izdalo nov pravilnik o bolniških taksah za zdravljenje v državnih in banovinskih bolnicah. Iz pravilnika je važno za podeželsko ljudstvo to-le: Osebe, ki plačajo do 60 Din neposrednega davka, računano brez doklad, so oproščene plačila bolniških stroškov.

Takse v III. razredu državnih in banovinskih bolnic so odmerjene tako-le: Osebe, ki plačajo letno neposrednega davka od 60 do 200 Din, plačajo 20 Din dnevno, osebe z davkom od 200 do 500 Din dnevno 30 Din, osebe z davkom od 500 do 2000 Din letno dnevno 40 Din in osebe, ki plačajo letno nad 2000 Din neposrednega davka, plačajo dnevno 50 Din. Brez ozira na višino plačanega davka znaša taksa v II. razredu 70 D, v I. razredu pa 100 Din dnevno.

Člani zadrug in vdove, ki imajo več kot tri nedoletne otroke, so oproščene plačila bolniških taks, ako neposredni davek, ki ga plačujejo, ne presega 100 Din. Če presega 100 Din do 500 D, plačajo dnevno 20 Din, pri davku od 500 do 2000 Din plačajo dnevno 30 Din in pri davku nad 2000 Din dnevno 40 Din.

V bolnicah za duševne bolezni so osebe, ki plačujejo letno do 100 Din neposrednega davka, oproščene plačila stroškov. Za III. razred znašajo bolniški stroški za te bolnice, ako plača bolnik 100 do 300 Din davka, dnevno 5 D, od 300 do 500 Din davka dnevno 10 D, od 500 do 2000 Din davka dnevno 20 D in nad 2000 Din dnevno 30 Din. V II. razredu znaša taksa brez ozira na višino davka 40 Din, v I. razredu pa 80 Din. Pri neozdravljivih boleznih in pri boleznih, ki trajajo nad pet let, nosi po poteku tega roka vse stroške država.

Za operacije in zdravlila plačajo bolniki II. razreda 30% več, kakor določa tarifa za III. razred. Stroški za operacije itd. se morajo v I. in II. razredu plačati po 10 dneh, bolniška oskrba pa za 15 dni v naprej. Bolniki III. razreda,

ki morajo sami nositi bolniške stroške, a pri sprejemu v bolnico nimajo izkaza o plačanih davkih zaradi odmere višine bolniških stroškov, morajo položiti 300 Din kavcije, ki pa se jim po obračunu vrne.

Dekleta, ne silite v mesta!

(Prošnja župnijskim uradom!)

Ker je vedno več deklet, ki prihajajo s kmetov v mesta iskat službe, a se morajo vračati domov brezuspešno, ker službe ne morejo dobiti, se obrača škofijski odbor KA v Mariboru na vse čč. župnijske urade v lavantinski škofiji s prošnjo, da na najprimernejši način tudi s prižnic razglasijo župljanom sledeče:

1. Dekleta, nikar ne silite v mesta! Naval je od vseh strani velik, služb pa ni. Marsikatero dekle po več dni blodi po mestu, zapravi denar, ki ga prinese s seboj, potem pa se mora brez denarja vrniti otožno domov, ker službe ne more dobiti. Išcite si službe pri kmečkih gospodarjih! Najbolje pa je ostati doma, čeravno pri hiši ni prevelikega izobilja.

2. Katero dekle pa mora na vsak način od doma, se naj prej obrne na domače gg. dušne pastirje. Oni ji bodo dali potrebne nasvete. Vsako dekle, ki pride v Maribor ali v Ljubljano, se naj obrne edinole na osebo, ki ima na roki trak z napisom »Kolodvorski misijon«. Na druge, nepoznane ljudi se nikar ne obračajte!

Razen tega odbor naproša vse gg. dušne pastirje, naj vplivajo na gg. župane, da bodo pri izdajanju poselskih knjižic zelo previdni. Danes prihaja v mesta mnogo deklet, ki so za službo popolnoma nesposobna, ker so slabotna, boleha, ali pa se ne razumejo na mestno delo. Poselsko knjižico imajo, službe pa zaradi navedenih pomanjkljivosti ne morejo dobiti. Poselske knjižice naj župani izdajajo le v zares nujnih slučajih. Na ta način se bo sedanje brezuspešno vdranje deklet v mesta omejilo, obvaruje pa se tudi marsikatero dekle moralnega propada.

Za škof. odbor KA v Mariboru:
Jerebič Franc l. r., predsednik.
Kolenc Franc l. r., tajnik.

★

Banovinska kmetijsko-gospodinska šola v Sv. Juriju ob juž. žel. Na tej šoli se je zaključilo prvo šolsko leto koncem avgusta. V prvi polovici oktobra se začne drugo šolsko leto. Pouk bo trajal 10 mesecev, to je do 31. julija 1933. V šolo se sprejmejo kmečka dekleta, ki imajo veselje do domače grude in ki se bodo

Pri ljudeh z nerenim delovanjem srca povzroči kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice, če ga popijete vsak dan zjutraj na tešče, lagodno, milo iztrebljenje črevesja. Zdravniki za srčne bolezni so prišli do rezultata, da učinkuje »Franz Josefova« voda tudi pri težkih oblikah srčne hibe sigurno in brez vsake neprilike. »Franz Josefova« voda se dobiva v vseh lekarnah in drogerijah ter špecerijskih trgovinah.

Diplomirani optik in urar

J. Peteln

se preseli iz Gosposke
ulice 5 na

Grajski trg 7

v svojem bodočem poklicu udeleževale kot kmečke gospodinje. Učenke stanujejo v zavodu, kjer imajo vso oskrbo. Celotna oskrbnina, to je za hrano, stanovanje in razsvetljavo znaša mesečno 400 Din. Revnejšim gojenkam podeljuje banska uprava primerne štipendije, če se izkažejo kot res potrebne po predloženem potrdilu o premoženjskem stanju staršev. Razine stroške za šivanje, knjige, zvezke itd. nosijo gojenke same. Dekleta, ki nameravajo obiskovati to šolo, morajo dovršiti 16. leto starosti, morajo biti zdrave in neoporečne preteklosti. Pravilno kolekovano prošnjo za sprejem je treba poslati z vsemi potrebnimi listinami vodstvu banovinske kmetijsko-gospodinske šole Sv. Jurij ob južni žel.

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 27. avgusta so pripeljali špeharji 13 komadov zaklanih svin. Svinjsko meso je bilo po 12—13 Din in istotako tudi špeh. Kmetje so pripeljali 12 voz sena po 100 do 130, 5 voz slame po 55 do 60, 10 voz krompirja po 1 do 1.50, 7 voz čebule po 2.50—3, česen po 5—10. Zelje 1—4, kisló zelje 5, kumarce 0.50—4, hren 1—8, buče 0.50—2, solata 0.50—1.50, luščeni grah 6—7, črnice 1.50, maline 2.50—3, grozdje 5—8, breskve 8—12, jabolke 2—4, hruške 4—8, slive 3—4, celi orehi 5—6, luščeni orehi 16—20. Pšenica 1.75, rž 1.50, oves 1.50, proso 1.75, koruza 1.75, ajda 1.25, novi fižol 1.50—2. Kokoš 15—25, piščanci 18—50, gos 30—40, raca 15—20, puran 35—45. Mleko 2—3, smetana 10—12, surovo maslo 20—26.

Mariborski živalski sejem z dne 23. 8. 1932. Prignanih je bilo 21 konjev, 15 bikov, 165 volov, 321 krav in 19 telet, skupaj 541 komadov. Cene so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže 2.50—3 Din, poldebili voli 2—2.25 Din, plemenski voli 1.50—2 Din, biki za klanje 1.75—2.25 Din, klavne krave debele 1.25—2.50 Din, plem. krave 1.25—1.50 Din, krave klošarice 0.80—1 Din, molzne krave 1.25—2 Din, breje krave 1.50—2 Din, poldebela živina 2.50—3.25 Din, teleta 3—4 Din. Prodanih je bilo 254 komadov. Cene padajo.

Mariborski svinjski sejem dne 26. avg. 1932. Na ta svinjski sejem je bilo pripeljanih 192

svinj, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 45 do 90 Din, 7 do 9 tednov stari 100 do 130 Din, 3 do 4 mesece stari od 150 do 250 Din, 5 do 7 tednov stari od 300 do 350 Din, 8 do 10 mesecev stari od 360 do 400 Din, 1 leto stari 460 do 600 Din, 1 kg žive teže 6 do 6.75 Din, 1 kg mrtve teže od 9 do 10 Din. Prodanih je bilo 87 svinj.

Mesne cene v Mariboru so sledeče: volovsko mesto I. vrste 8 do 10 Din, II. vrste 6 do 8 Din,

meso od bikov, krav in telic 4 do 5 Din, telečje meso I. vrste 10 do 12 Din, II. vrste 6 do 8 Din. Svinjsko meso sveže 10 do 16 Din.

„Slov. Gospodar“ stane:

celoletno 32 Din,
polletno 16 Din,
četrtno 9 Din.

**Dvojno učinkuje
Sargov Kalodont:**

uničuje nadležni zobni
kamen — vzdržuje
zobe lepe in zdrave!

Le Sargov Kalodont
vsebuje proti zobne-
mu kamnu delujoči
sulfuricinoleat po
Dr. Bräunlichu.

KALODONT

Proti zobnemu kamnu

Ogromen načrt.

Na mednarodnem kongresu za gradnjo cest v Milanu je sporočil predsednik Mednarodnega urada za delo v Ženevi, da se pripravlja načrt za zgraditev večjega omrežja cest v Evropi. V naslednjih petih letih se bo zgradilo 14 tisoč km novih cest, v katere bodo graditelji vložili 4.200.000.000 zl. frankov. Na ta način bo mogoče zaposliti v prvem letu gradnje 180 tisoč delavcev, v drugem letu 470 tisoč, v tretjem letu 560 tisoč in v četrtem letu 655 tisoč delavcev. Za financiranje tega načrta se bo povečal davek na bencin, ki se ga porabi okroglo 10

F. S. Šegula:

Râbi Jehuda.

(Povest iz časov Kristusovih.)

(Dalje.)

5 Slišite, služili mu bodo vsi narodi, rodovi in jeziki sveta! Stremiti moramo po svetovni nadvladi; to je naš cilj! Ali pa je le misliti mogoče, da bi temu Galilejcu služili vsi narodi? Ne, nikdar! Naj tedaj le vlada polubabilonskim Samarijanom pa nečistim cestninarjem, izvržku naših dni; njim naj kraljuje!

Slednjič pravi Miheja prerok: »In ti Betlehem Efrata, sicer malo (mesto) med tisočnimi judovskimi, iz tebe bo prišel, ki bo vladar v Izraelu!« — Jasno je, iz zemlje Judove, iz hiše Davidove pride naš kralj. Iz Nazareta ne more kaj dobrega priti!

Tako preroki! Kdor se pa njim ustavlja, se ustavlja volji Gospoda vojnih čet.

Na nas, bratje, pa je, da čuvamo postavo bo-
žjo ter jo ohranimo v veljavi z vsemi izročili

vred, ki smo jih prejeli od naših očetov. Dolžnost nam nastaja, boriti se z vsemi sredstvi; in če bi treba bilo: izreči čez Galilejca tudi smrtno obsodbo!

Ako ostane živ, pomislite, se bo oprijelo tega sladkobesedneža vse naše ljudstvo; prevrgel bo našo zavezo z Bogom, iz nastala bo zmeda, hujša kakor je bilo babilonsko preseljevanje!

Ako pa premine ta zapeljivec ljudstva, smo morebiti prav kmalu na cilju naših nad! Ker čas po računih Daniela je blizu. Morebiti že biva med nami naš kralj, ki bo strl jarem rimskega gospodstva ter odrešil Izrael, da nam bodo služili vsi rodovi zemlje!

Stiska našega naroda je priklopela do vrha! Proč s sinom tesarjevim! Smrt Galilejcu! In začetek odrešenja!»

Celo modrovanje visokoučenega rabina bi mogel zavrniti dandanes vsak naš brihtnejši šolarček. Niti namreč ni Bog obljubil očajkom Mesija kot posvetnega kralja, niti ga zato tudi niso mogli preroki kot takega naznanjati. Najbolje pa ga je zavrnil Kristus sam, ko je Pilatu kot

DRUŠTVENE VESTI

PROSLAVA DRUŠTVENE ŠESTDESETLETNICE IN SLOMŠEKOVE SEDEMDESETLEANICE.

V Šmartnem pri Velenju smo 28. avgusta zaeno proslavili obe obletnici: šestdesetletnico prosvetnega društva in sedemdesetletnico Slomšekove smrti. Cerkvena svečanost se je vršila predpoldne v podružni cerkvi v Velenju, kjer je bila blagoslovljena nova društvena zastava, ki bo trajen spomin na društveni šestdesetletni jubilej in vztrajen opomin k novemu, pomnoženemu prosvetnemu delu. Izdelale so jo v splošno zadovoljstvo šolske sestre v Mariboru po načrtu Helene Vurnikove. Na eni strani zastave je podoba Marije Brezmadežne — simbol (znak) verske mladinske organizacije; na drugi strani je odprta knjiga sv. pisma in druge knjige z zvezdo — simbol krščanske prosvetne organizacije. — Slavnostni govornik, predsednik Prosvetne zveze dr. Hohnjec je v cerkvenem govoru na osnovi Slomškovih besed in v njegovem slogu protolmačil Slomškov kulturni in prosvetni program, s katerim je naš veliki ljudski voditelj opredelil življenjsko postavbo za slovenski narod. Slomšekove prosvetne smerice so večno, resnične in večno lepe, kakor je večno istinita in lepa krščanska resnica, iz katere so vznikle. V njih je v skladno celoto združeno katolištvo in slovenstvo. Odpad od njih bi za nas pomenjal odpad od bitne naloge, ki jo je slovenskemu narodu odredila božja previdnost in v soglasju z njo naša zgodovina. — Popoldne je bila prosvetna prireditev v Šmartnem v Društvenem domu. G. dr. Hohnjec je s kratkimi, krepkimi potezami začrtal zgodovino društva, ki spada med najstarejše prosvetne organizacije na deželi. Ustanovljeno je bilo početkom sedemdesetih let preteklega stoletja, torej v dobi, ko je naš narod bil težak in oster boj za svoj obstanek. Ker je mogel zmagati edino le z uma svetlim mečem, mu je Slomšek z neumorno vztrajnostjo priporočal ta meč ter vežbal v njegovi rabi. Klical je narodu: »Ne bistrimo si glave, ne dremajmo zaspani,

rodovom tujim vsi prodani!« Društvo je v prvih desetletjih nosilo ime »Kmetijsko bralno društvo za Gornjo Šaleško dolino«. Naslov je večkrat spremenilo, nikdar pa ne duha. Mogočen razmah k delu je društvo zajel, ko je dobilo lasten Društveni dom, ki je med najstarejšimi svoje vrste. Svečano otvorjen je bil 15. avgusta 1910. Govornik je ob njegovi otvoritvi tudi govoril svečanostno besedo, takratna njegova sogovornika: dr. Anton Medved in dr. Karel Verstovšek, že počivata v grobu. Kako vestno je društvo izpolnjevalo svojo izobraževalno nalogo napram vsem krogom prebivalstva, dokazuje dejstvo, da se je brigalo tudi za narodno vzgojo dece, ki še ni hodila v šolo. Od 1. III. 1910 do konca leta 1918 je bil v njegovih prostorih nameščen slovenski otroški vrtec, prvi in najmočnejši vrtec »Slovenske Straže«. Skladno z besedami društvene kronike: »Skrbite zanamci, da bo kronika mogla pričati leto za letom o vedno lepšem napredku v izobrazbi, socialni in gospodarski, in narodni probuji Slovencev v gornji Šaleški dolini«, je govornik končal z iskrenim pozivom k izobraževalnemu delu. Mladič Čretnik je lepo deklamiral prigodno pesem. Dva pevski zbora: šentjanžki pod večjim vodstvom g. župnika Weisa, in šmartno-velenjski pod spretnim vodstvom domačega organista sta odpela lepe slovenske pesmi ter žela veliko odobravanje.

Svečina. Tukajšnje Katoliško prosvetno društvo priredi v nedeljo dne 4. septembra, ob pol štirih popoldne v grajski nadkleti Slomšekovo proslavo s sledečim sporedom: Govor o Slomškovem delovanju (vlč. g. Kolenc). Deklamacija. Petje moškega in mešanega pevskega zbora. Igra »Pri kapelici«. Med odmori udarja domači društveni tamburaški zbor. Prosta zabava na vrtu gostilne Hauptman. K obilni udeležbi se vabijo vsi domačini in sosedje ter daljni!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Naše Katoliško prosvetno društvo obhaja letos svojo 25. letnico. Proslavilo je ta dogodek v nedeljo dne 21. avgusta z vprizoritvijo »Miklove Zale«. Naše dijaštvo je s pomočjo društvenikov-fantov in deklet to našo narodno igro po mnogih trudi in naporih zelo živo podalo ter zaslužilo vse priznanje mnogoštevilnega občinstva

iz domače in sosednih župnij. Primerne pojasnilne besede so utis prizorov še poglobile. Žal samo, da se naša stara, grda razvada še do danes ni dala odpraviti: da se namreč mnogi gledalci ne znajo držati nobenega reda, pa zato sami ne morejo imeti pri igri pravega užitka, še bolj ga pa drugim pokvarijo, društvu pa delajo škodo in sramoto.

Sv. Vid pri Ptujju. Tukajšnja fantovska Marijina družba priredi dne 8. septembra (ne 4., kakor je bilo zadnjič pomotoma poročano) Slomškov dan. Naj ne bo v naših vrstah nikogar, ki bi se te slovesnosti ne udeležil. Vse Marijine družbe in fantovski odseki v ptujski okolici so itak že prejeli sporede in vabilo k proslavi. Cerkveni govori nas bodo zopet navdušili k delu v Slomškovem duhu, da nazaj priborimo ono častno mesto veri naši in katoliškemu življenju, ki jim gre. Naj bo to mogočna verska proslava, zato pridite polnoštevno!

Sv. Frančišek Ks. Prosvetno društvo priredi v nedeljo dne 4. septembra, ob treh popoldne v kozolcu g. Štiglica, posestnika v Radmirju, pevski koncert. Nastopa ženski, mešani in moški zbor, skupno 50 pevcev in pevk, pod vodstvom našega delavnega visokošolca g. Časla. Na sporedu je 21 pesmi različnih skladateljev. Med odmori svira tamburaški zbor.

Polzela. V nedeljo dne 4. septembra popoldne vsi v Prosvetni dom na vprizoritev žalogre »Kmečki punt«. Upamo in pričakujemo, da z obilno udeležbo podprete stremljenje naše mladine. Na svidenje! — Odbor.

Št. Pavel pri Preboldu. Na praznik Marijinega rojstva, dne 8. septembra, ob treh popoldne, se na splošno željo ponovi v Društvenem domu igra »Izgubljeni raj«. Vljudo vabljeni.

Požari na ladjah.

Požari na velikih potniških parnikih so dandanes zelo redki. Že pri gradnji parnikov strogo pazijo na to, da je mogoče vsak ogenj zadušiti takoj, ko ga zapazijo. Na razpolago so sesalke, ki mečejo vodo z močnim pritiskom, brizgalke, ki s kemičnimi sredstvi duše ogenj itd. V ta namen so montirani na

preiskovalnemu sodniku malomarno odgovoril: »Moje kraljestvo ni od tega sveta!«

Na zborovanju se je do poznega popoldne še govorilo marsikaj. Glavno pa, kar so posamezniki že dolgo nosili v svojih srcih, se je povzdignilo ta dan v sklep: Smrt Galilejcu! Sklep glavne shodnice se je naznanil ostalim shodnicam po mestu ter na deželi. Vse so pritrdile. V tem duhu torej delovati je bila odslej zavezana vsa mogočna bratovščina, in sicer vsak ud po svoji moči ter v svojem položaju. Pa jim je delo tudi šlo od rok, da je bilo strašno! Družba je štela ravno v tem času mnogo mladih nadarjenih mož, ki so strastno zastopali svoj red. Posrečilo se jim je izpodriniti pri volitvah povsod maloštevilnejše saduceje ter spraviti svoje ljudi tako v cerkvene kakor tudi v državne javne službe. Tudi velikoduhovniške službe, ki so jo doslej dolgo let opravljali saduceji, so se polastili zadnji dve leti; višja duhovna Anas ter njegov svak Kajfež bila sta njihova pristaša. — Vsi ti pa, najsi bodo v kateri službi koli, so delovali vztrajno po načelih svoje družbe.

Kdo bo pa, razven Boga, deloval za sina tesarjevega? Ljudstvo? Kako pa? Če so oblastniki, duhovni in državni, vseskozi farizeji?!

Pa, farizeje sovražijo saduceji! Bodo ti za njega? Niti misliti! V svojem začetku sicer so bili dobri in zato visoko čislani, pa njih slava je kmalu spuhnela v nič. Za časov Kristusovih so bili že taki, ki ljubijo le dobre pojedine, versko mlačni, »liberalci«, mnogi so postali iz koristolovja rimski plemiči, ali vsaj rimski državljani (»civis Romanus sum!«); povrh pa so v naukih z novim prerokom v velikem nasprotju. Ti-le tedaj tudi ne bodo z njim.

Gorje ti, ubogi Galilejec! Gorje ti, prihajajoči kralj.

6. Na Kalvarijo!

Pasha, velikonočni židovski prazniki leta 3739 judovskega štetja, so prišli, leto 33 po Kristusu naše dobe. Od dogodkov, ki smo jih v zadnjem poglavju pripovedovali, sta minuli dve leti. Veliki petek je, dan zmage farizejev, Jezus pa s trnjevo krono na glavi in težek križ na ramah medel tava po nam že znani cesti iz dvorišča

milijard litrov letno, za 3 do 4 zlate stotinke franka pri 1 litru. Kapital za zgraditev cest se bo na ta način odplačeval v 15 do 20 letih.

Ali veš,

da so v Berlinu l. 1741 prvič pokazali ljudem nosoroga, kar je povzročilo veliko presenečenje. Vse polno slik in opisov se je objavilo, celo medaljo so kovali v spomin;

da je bilo v Ravenni nekoč vino cenejše od vode, tako da si je želel pesnik Martial rajši vodnjak kakor vinograd;

da so nekoč na Angleškem škotske gosi tako čislali za prazniško pečenko, da so celo

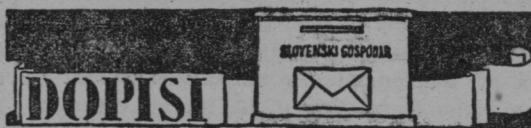
parnikih posebej svojevrstni stroji, ki niso nič odvisni od strojev, kateri gonijo parnik. Poleg tega so tapete in leseno ogrodje na parnikih tako preparirane, da ne morejo goreti. Ako pa kljub temu ladja na prostem morju začne goreti, kar je za pomorščaka najstrašnejša nesreča, je vzrok navadno to, da se blago, nakopičeno globoko kje v skladiščih, samo vname. Pri vseh velikih požarih na potniških ladjah v zadnjih 19 letih je bil vzrok požara z eno izjemo ta, da se je blago v notrajnosti ladje samo vnelo. Le ladja »Asturia« je leta 1926 na svoji poti v Ameriko začela goreti radi električnega kratkega stika.

Tako je požar sam po sebi nastal na angleškem parniku »Voluturno«. Parnik je vozil s seboj 600 potnikov. Iz istega vzroka je začel goreti francoski parnik »La Touraine«. S tega francoskega parnika, ki je bil last francoske prekoceanske družbe, je bilo mogoče rešiti vse potnike in vse moštvo. Na angleškem parniku »Voluturno« pa je 144 oseb našlo žalostno smrt v plamenih, 20 pa jih je bilo hudo opečenih. Po mnenju londonskega pomorskega urada je požar na parniku »Voluturno« bil največja požarna nesreča v zgodovini morske plovbe.

Požar na francoskem parniku »George Phillippar« pa brez dvoma prekaša ono nesrečo iz leta 1918. Parnik »George Phillippar« je bila najnovejša ladja družbe »Messageries Maritimes«. Poleg te sta še dve drugi enaki ladji, namenjeni predvsem za promet z Daljnim Vzhodom. Angleške družbe so hotele potolči francosko konkurenco z novimi ladjami po 20.000 ton, ki jih gonijo elektromotorji. Temu so francoske družbe odgovorile z gradbo ladij, ki so istega tipa kakor »George Phillippar«. Vse te nove francoske ladje so motorne in njihova značilnost sta dva štirioglati dimnika, ki jih je mogoče pokriti s štirioglatimi zaklopkami. Od omenjenih novih francoskih motornih ladij je ponesrečeni »George Phillip-

par« največji in najmodernejši te družbe. V morje so ga spustili šele 6. nov. 1930.

Kako je ogenj nastal? Rešeni potniki pripovedujejo, da je bil kratek stik. Gospodje v Parizu in Marseillu pa, da se je vnelo blago v skladiščih. Verjetno je, da se je vnelo kurilno olje, ki so ga vozili s seboj. To bi se dalo tudi sklepati iz tega, ker se je ogenj tako hitro razširil. Če se pa na parniku požar enkrat tako hitro razširi, potem niti to več ne pomaga, da v goreče dele spustijo vodo, ker potem ladja prevelike obremenitve z vodo ne prenese več in je v nevarnosti, da se potopi. Gorilno olje imajo navadno spravljeno čisto na dnu v ločenih celicah z dvojnim tlom. Če požara, ki nastane tako globoko pod morsko gladino, pravočasno ne opazijo, je rešitev vkljub vsem najmodernejšim pripravam popolnoma nemogoča.

Pobrežje pri Mariboru. Pogrebno društvo za Pobrežje in okolico priredi v nedeljo dne 4. t. m. popoldne na vrtu gostilne Reibenšuh svojo petletnico. Člani in prijatelji društva iskreno vabljeni.

Dolgoše. V nedeljo, 4. septembra, popoldne bo blagoslovitev nove kapelice pri novem mostu. Sezidati jo je dala obitelj Lešnik. Potem zabavna prireditev v gostilni Lešnik-Maher.

Sv. Vid pri Ptuj. Slomškov dom je dobil nov okras. Slikarski mojster g. Karl Omulec od Sv. Antona v Slov. goricah in Jože Osterc sta že prav umetniško izdelala nekaj kulis in zaves za dom. Nadaljna dela pričneta v kratkem. Ljudstvo res občuduje njihovo vestno in lepo delo.

Zgornja Sv. Kungota. V nedeljo dne 14. avgusta t. l. smo spremili k večnemu počitku najstarejšega Kungočana g. Ivana Vaupotiča, očeta tukajšnjega g. župana. Ogromna udeležba iz vse župnije pa še iz sosednih župnij je

pričala, da je užival 89letni starček vseobče spoštovanje. Saj je bil vse svoje življenje veren katoliški mož in poštenjak, o katerem veljajo pesnikove besede: »Visoko čislam učenjaka, ki nam preganja teme zmot, še bolj pa poštenjaka, ki ve in hodi pravo pot!« Naj v miru počiva!

Sv. Jurij v Slov. goricah. Bednostni sklad, določen v oporoki Petra Mesareca, že pokojnega veleposestnika v St. Juriju, je še nedotaknjen. Ta veliki kapital je naložen v Glavni hranilnici in posojilnici v St. Lenartu. Obresti od tega sklada so določene za uboge v lenarškem okraju. Ako je bila kedaj potreba in sila, je nastala po zadnji toči. Pri banovini so shranjeni ti akti, apeliramo na g. bana, naj blagovoli takoj ukreniti vse potrebno, da se nakaže prizadetim občinam v župniji Sv. Jurij v Slov. goricah večji znesek od obresti, ki že več let čakajo na prošnjake. Nujna je čim izdatnejša in hitra pomoč!

Sv. Trojica v Slov. goricah. Prekmurske »Novine« so pred kratkim časom pod naslovom »Ganljivo slovo predstojnika 3. reda sv. Frančiška p. Elekta Hamlerja« med drugim zapisale tudi sledeče besede: »Dober pater Elekt, ki smo ga v Prekmurju vsi s tako otroškim zaupanjem in nagnosko ljubeznivostjo leto za letom sprejemali, nas zapuščajo. Postarali so se in ne morejo več voditi 3. reda, ki so ga vodili čez 40 let. Pišejo nam, da ne morejo preje odstopiti od vodstva 3. reda, dokler tega ne sporočijo svojim najljubšim redovnim bratom, češ, da so jim bili Prekmurci zmiraj najdražji in tudi najhvaležnejši in kako veselo in prelepo da je bilo vsakokrat v lepem Prekmurju!« Pa kdor pozna neutrudljivo delovanje našega ljubeznivega p. Elekta v spovednici, na prižnici in vizitiranju skupščin 3. reda, bo moral priznati, da so mu poleg Prekmurcev bili pri srcu tudi prebivalci lepih Slovenskih goric, ki jih je v svojem življenju prepotoval sto in stokrat. In še sedaj, ko je po 40 letih delovanja za 3. red izročil vodstvo istega »v mlade in sveže roke«, kakor se je sam izrazil v poslovnem pismu v »Novinah«, ne uživa zasluženega pokoja, temveč je še zmiraj, zlasti še ob romarskih shodih, neutrudljivo delaven v spovednici. Ljubi Bog nam ohrani ljubeznivega p. Elekta čilega in zdravega do skrajnih mej človeškega življenja!

javno molili za njihovo pomnožitev;

da je leta 1540 naročil magistrat v Nürnbergu, naj se postavi pred mestno stražnico voziček, s katerim bi se spravliali pijanci z ulic domov;

da je zapustila angleška kraljica Elizabeta po svoji smrti tri tisoč oblek. Katarina II. jih je imela še več, med njimi mnogo takih, ki jih sploh ni nikoli nosila. Pri nekem slavnostnem sprejemu je prišla Elizabeta v obleki, katero je delalo sto oseb tri tedne.

Reklama je pol uspeha.

Mac Pherson, po škotskem znani lastnik majhnega potujočega zverinjaka, je bil

grada Antonije mimo hiše rabija Jehude proti Golgati. Ni to gora, le neznatna višina je zunaj severo-zahodnih mestnih vrat.

O Golgota, starodavne pravljice te proslavljajo! Globoko v tvojem osrčju je pokopana glava Adama, prvega človeka. Sem, sin Noetov, praoče vseh Semitov, jo je po vesoljnem potopu sem prinesel in tu zagrebel. Zato so si pobožni Židje vseh časov želeli biti tu kje pokopani. Tudi Jožef iz Arimateje si je dal izgotoviti tu svoj v skalo vsekani grob. Rimljani so to višino zunaj mesta začeli rabiti kot morišče za hudodelce. Ker je zato krog in krog ležalo vedno mnogo mrtvaških glav, se je reklo tej okolici Kalvarija (lat. calvarija, kraj mrtvaških glav). — Zlasti najsravnostnejša, pa najbolestnejša vseh smrtnih kazni, križanje, se je tukaj izvrševalo. Križali pa so Rimljani le največje hudodelnike, morilce, puntarje ter zločinske sužnje. Jezus je bil kot puntar obsojen ter z dvema razbojnikoma vred umorjen. Redno je bil pa tak obsojenec najprej privezan na kak steber, bil razgaljen ter bičan ali s šibami, ali s trojermenskim bičem. Mnogi

so podlegli že pri tej bolestni izvršitvi. Da so pa vojaki Jezusa kot kralja s trnjem kronali, ga v škrlatast (rudeč) plašč oblekli ter mu dali trst kot žezlo v roke, to ni bilo postavno pri križanju. Izmislili so si to sami, ali pa jih je kdo nahujskal. Slednjič je moral obsojenec nesti sam svoj križ na morišče. Če ni več mogel, je bil prisiljen pomagati kdorkoli. Tako oblastno siljenje k delu je bilo takrat prav običajno. Evangelista Matej in Marko rabita celo pravilno za to »angariare«, prvotno perzijska beseda, ki pa je prešla v vse sodobne jezike kot izraz za prisilno državno delo, raboto.

Globoko torej pod zemljo je glava prvega Adama. Zdaj so pa pripeljali sem »drugega Adama«, Jezusa, da se pokori za to, kar je zagrešil »prvi«. Simon iz Cirene tiho-vdano odloži svoje breme. Ogromne množice ljudstva so že čakale zunaj mestnih vrat, še več pa se jih je pririlo sedaj skozi nje. Kaj bi ne! Saj o velikonočnih praznikih je bilo z romarji vred vedno do dva milijona ljudi v Jeruzalemu. Prostor je delal in red vzdrževal en cel oddelek rimskega vojaštva.

Sv. Trojica v Slov. gorica. Prejšnji teden v sredo nas je ob 7. uri zvečer preplašil plat z yona. Pričelo je namreč goreti v sredi trga v skladišču trgovca g. Cvetka. Ker so bile v skladišču posode za bencin in petrolej in vse polno raznih lesenih zabojev, je postal ogenj kmalu silno močen ter se razširil z vso naglico na vse gospodarsko poslopje, kjer je bilo tudi mnogo sena in slame. Vsled tega je bila v največji nevarnosti hiša g. Cvetka, katere se je že na več krajih prijemal ogenj, kakor tudi druge tesno okrog stoječe hiše. Tudi samostan in cerkev sta bila v veliki nevarnosti. Da se ogenj ni dalje razširil, se je zahvaliti samo temu, ker je bilo vreme povsem mirno in ker sta bili vsled prejšnjega dežja napolnjeni z vodo velika cisterna pod samostansko lipo in Klemenčičeva mlaka, iz katerih so domači in lenarški ognjegasci črpali vodo. Poleg ognjegascev so prav pridno gasili tudi še drugi ljudje, ki so vozili in nosili vodo iz vseh trških mlak in studencev. Bog nas varuj kakega nadaljnega ognja, ker smo sedaj v trgu skoro brez vsake vode.

Mala Nedelja. Dne 19. avgusta je v Moravcih po dolgem trpljenju umrl Alojzij Spindler, bivši posestnik, v 81. letu starosti. Pokojnik je bil zgleden krščanski mož, gospodar in rodoljub, svoj čas tudi moravski župan, vedno neumorno delaven, dokler ga ni zmogla huda bolezen. A tudi to je prenašal kot krščanski junak nazadnje skoroda mučenik. Kako ga je vse cenilo, je pokazal njegov pogreb, ob katerem ga je pod vodstvom sina-župnika pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju, spremila malodane cela župnija ter sta mu zapela nagrobnice dva pevska zbor. Naj blagi mož in oče uživa v Bogu bogato plačilo za vse obilo dobro, kar je v življenju storil in pretrpel! Nasemu narodu pa daj Bog dosti takih mož-očev, kot je bil blagi pokojnik!

Verzej. Kljub veliki vročini (32 do 34° C) še živimo, pa ne samo ob Muri. Tudi poželi smo, ajdo vsejali, zmlatili, zdaj pa še zidamo. Kar dva obrtnika sta se ojunčila in kljub dvojni suši pričela z delom lastnih hiš, ki bodo skoroda »vile«. Obilo sreče! — Največ veselja pa smo letos imeli z novo sv. mašo. Po dolgih 50 letih je zopet prišel eden naših do prelepega duhovskega poklica in celo do misijonskega. Rastejo med nami kmetje, obrtniki, učitelji,

vojaki in tudi duhovniki, čeprav bolj poredko. Misijonarjev pa še nismo vzgojili. Letošnji g. novomašnik Anton Hanzelič je torej prvi duhovnik-misijonar iz naše župnije. Zapel je slovesno sv. mašo v domači cerkvi, v novem, lepem plašču, ki ga je dobil v dar od botre Marije Aleksič. Da je ves dan lepo potekel, je zasluga njegovih dobrotnikov, zlasti pa še občine, ki se je z velikim trudom in zanimanjem zavzela za novomašno slovesnost. Naj jim bo Bog bogat plačnik! — Dne 7. avgusta smo se z majhno, a prisrčno akademijo poslovili od g. novomašnika, ki žalibog ni zamogel dalje časa med nami ostati. Dne 9. avgusta je že moral nastopiti potovanje v misijone v Južno Ameriko. Zato smo ga ta dan stari in mladi s solzami v očeh spremljali do vlaka, želeč mu srečno pot preko Ljubljane in Turina do Kolumbije, kjer bo eno leto ob morju, da se privadi razmeram in jeziku, potem pa odide v naselbino gobaveev, katerim hoče posvetiti svoje moči. Bog s Teboj! Živeli pa posnemovalci!

Ljutomer. Tukaj smo izročili materi zemlji mater iz znane in obče spoštovane Belečove hiše v Radomerju. Bila je dolgo časa priklenjena na bolniško posteljo in je večkrat prejela sv. zakramente za umirajoče. Sušica jo je popolnoma izsesala in ločitev od vsega zemeljskega je bila lahka in mirna. Zapustila je ta svet v 85. letu zemeljskega potovanja. Naj bi bila vsem današnjim materam vzgled, ker vzgojila je 10 otrok v strogo krščanskem duhu. Ker se na dan žalosti ni moglo vsem udeležencem pogreba osebno zahvaliti, naj bode tem potom izrečena srčna zahvala vsem.

Apče. Tukajšnje prostovoljno gasilno društvo je proslavljalo dne 15. avgusta 50letnico obstoja društva. Na proslavo je prihitelo mnogo gasilcev in občinstva iz okolice, Murskega polja in tudi so prišli gasilci iz Avstrije.

Pameče pri Slovenjgradcu. Daleč naokrog slovi naša občina kot bogata zakladnica divjačine. Že leta in leta posečajo naše gozdove in hribe lovci od blizu in daleč, saj Slovenj, gradčani imajo tu kar cel raj, da, celo iz Ptujja in Čakovca prižene lovska strast razne gospode vsako leto in to ne brez povoda, saj naši gozdovi hranijo ogromno divjačine, tako da jo lahko brez puške in brez vsega ujameš živo. Lepo se sprehaš po hladu, pa ti jo naenkrat

primaha nasproti kak srnjak s svojo izvoljenko, zopet srečaš lisjaka z lisico, kuno itd., da niti ne govorim o kakšnih golobih, srakah, čukih ali zajcih, ker slednjih imamo pa že toliko, da jih hranimo že kar v domačih hlevih. No pa da ne bo manjanja z glavami ali mnenje, da je to mogoče kakšna lovska resnica, naj vam svedoči ta-le slučaj: Dne 12. avgusta sta kakšna dva streljaja od Mikejeve hiše sekala dva delavca les g. Antona Šavca. Kašlišita kakšnih 100 metrov nad njima velik šum in pokanje dračja. Takoj eden od tesačev pohiti po hribu navzgor in na svoje veliko iznenadenje vidi bitko dveh krasnih srnjakov. Bitka je bila videti odločilna, kajti že je curljala od obeh nasprotnikov kri in odmev kresanja rogov je značil, da tu gre zares. Tedaj pokliče prvi tesač Nande svojega tovariša na pomoč, se zažene med bojujoča se srnjaka in ju ujame za ogromno rogovje. Toda svojo pogumnost bi skraj plačal z življenjem, kajti srnjaka sta obupno branila svojo svobodo, in ker drugi tesač ni mogel tako urno pohiteti na pomoč, je prvi moral enega srnjaka izpustiti, obdržal pa je lepega šestletnika. Po dolgem času, ko je že bil ves raztrgan in okraspan, je končno obvladal srnjaka. Prihitel je nato tudi še tovariš, da sta tako z združenimi močmi spravila žival na dom gospodarja, kateri je kot star in izkušen lovec se kar divil krasni živali. Ta srečen dogodek s srnjakom pa je menda dal pobudo našemu strastnemu lovcu Francetu Lahovnik, da se je dal na Veliki šmaren v trobeljski cerkvi vpreči v jarem sv. zakona. Skozi življenje mu bo drugovala Urška Krevhova iz Trobelj. Nevesta je sestrična pisatelja naše pohorske povesti »Pastir«, katera izhaja v ženski reviji »Vigred«. — Zadnje dni smo končno dobili nov most čez takozvani Rdeči potok, kateri dela čast vsem občanom.

Trbonje. Tu je umrla Marija Potočnik, po domače Spodnji Perje, v visoki starosti 74 let. Živela je pri svoji hčerki in zetu na prevžitku. Dolgo časa je bolehal na srčni vodenici. Bila je skrbna in vzorna mati in vzgledna katoličanka, kar je tudi na zunaj kazala s tem, da je pogosto pristopala k mizi Gospodovi. Že na predvečer vsakega večjega praznika je prišla v župno cerkev, pobožno opravila sv. spoved, dolgo časa se v pobožni molitvi se mudila pri

Sredi ljudstva se je pred božjega trpina na vzvišen prostor postavil veliki duhoven v vsej svoji slavnostni napravi. Mogočno se mu je KDS bliščal nad čelom, na prsih pa svetlikal dragocen »sveti efod«. To najbolj častitljivo obredno oblačilo je bil štirivoglat kos platna, na katero je bilo všitih 12 dragocenih kamnov (II. Mos. 25, 7): tri vrste, v vsaki vrsti po štirje dragulji, ki so pomenjali dvanajstero rodov izraelskih. Tako sta si stala privikrat nasproti Stari in pa Novi zakon!

Bila je ura tri (po našem ob devetih predpoldne). Zavoljo gneče ni bilo kaj videti, pa že štirikrat zaporedoma je zadonelo strahovito kladivo rabljevo. Kristus je že na križ pribit.

»Kam naj gleda?« vpraša zadirljivo rabelj.

»Proti templu, ki ga je hotel razdejati!« odloči samooblastno veliki duhoven.

Brezčutno so rabljevi hlapci vzdignili križ od tal, brezčutno ga postavili v za ta namen nalašč izkopano jamo, praznino zasuli z zemljo, jo še poteptali ter potem odšli, puščaje ljudstvu

prost pristop. Samo četvorica vojakov s stotnikom Longinom je ostala za stražo pri križu.

Leno je mineval čas grozних telesnih in duševnih bolečin. Ob šestih (po našem ravno opoldne) se je začelo nagloma mračiti; kmalu pa je nastala trda tema, da je bilo komaj mogoče postaviti razločevati. Ljudstvo je začelo preplašeno odhajati, rabini so obstopili višjega duhovna.

»Solčni mrk ni, imamo polno luno!« je pripomnil zvezdoznanec izmed njih.

»Gosta megla zakriva solnce, bo kmalu šla mimo!« odločil je zopet samooblastno veliki duhoven. Vsi skupaj torej niso razumeli tega tako očitnega znamenja časa. (Daleč tam v grški deželi pa ga je razumel ajdovski mislec! Opazovaje to nenavadno nebesno prikazen, temo opoldne, je prepričevalno vzkliknil: »Ali se ruši svet, ali trpi stvarnik vesoljstva!«)

Na desni strani Kristusovi je visel na kolu, privezan in pribit, razbojnik in trpel grozne muke. »Gospod«, je vzdihnil, »spomni se tudi mene, ko prideš v svoje kraljestvo!«

(Dalje prihodnjič.)

sklenil, da bo podjetje deloma prenovil in uvedel nekaj atrakcij za občinstvo. Noč in dan je razmišljal, kako bi mogel dvigniti privlačnost svoje »hiše« in končno je storil, kakor je menil. Na velik kos kartona je sam z ogromnimi črkami napisal obvestilo: Vstop zastoj za vsakega! Uspeh je bil seveda ogromen. Od vseh strani je drlo radovedno občinstvo k šotoru. Ko je bilo pa dovolj blizu, je moral razočarano poseči po denarju, ker se je stavek z velikimi črkami nadaljeval z malimi: »ki je star 80 let in obišče našo predstavo v spremstvu svojih staršev!«

Franz Jozefova grenčica deluje sigurno, hitro in prijetno.

Križanem, čigar podoba je v glavnem oltarju, drugi dan pa z otroško pobožnostjo sprejela sv. obhajilo. Kot tretjerednica ni zamudila sv. odpustkov. Zadnjega polleta jo je mučna bolezen popolnoma priklenila na bolniško postelj, da ni mogla priti več v cerkev, kar jo je silno žalostilo. Na njeno željo pa ji je domači vlč. g. župnik pogosto nesel Jezusa na dom, kar je bilo njeno največje veselje in tolažba. Pri Jezusu je iskala tolažbe in vselej našla, kar je sama večkrat izjavila, rekoč: »Kadar prejmem sv. obhajilo, čutim, da za nekaj časa bolečine ponehajo.« Domači in g. Petek, trgovec v Konjicah, njen zet, so ji preskrbeli lep in slovesen pogreb. Poslednja njena volja je bila, naj bi jo pokopal bivši župnik trbojnjski, sedaj šentvidski g. Pohraški, kar se ji je tudi izpolnilo ob navzočnosti g. provizorja Pravsta. Duhoynike je spoštovala, za nebesa se je trudila in gotovo upamo, doseгла. Naj v miru počiva! — F. P.

Št. Janž pri Velenju. Ni zadosti, da že preživljamo hudo gospodarsko stisko, ki je velika nesreča že samoobsebi. K vseobči nesreči so se pridružile še druge. Rja nam je, vsaj v nižinah, močno zmanjšala toliko obetajoči pšenični pridelek, dolgotrajna suša pa žuga uničiti vse jesenske sadeže. Sadje predčasno odpada, grozdje se ne razvija in nekateri travniki so kakor požgani. Hudi časi so. V takih časih človek dvakrat huje občuti nesrečo požara. V kratkem času zaznamujemo že tretjega. Dne 15. avgusta, ob pol 12. uri ponoči je začelo goreti pri Belarju v Črnovi. Pogorelo je gospodarsko poslopje in svinjaki z vso živino, vsem žitom in vsem orodjem. Ker so ljudje spali in ni vode, niso mogli rešiti ničesar. Zažgal je hudoben človek, ki ga je nekdo videl ob žaru že velikega ognja švigati v bližnji gozd. Nesreča je tem večja, ker so si domači od požara pred 7 leti, ko sta pogorela hiša in marof, komaj malo opomogli, in je sedanja posestnica Helena Čremošnik, potem ko je dne 10. marca t. l. pokopala svojo ljubo mamo, ostala ob takih razvalinah čisto sama. Dobra srca, pomagajte ji po svojih močeh, da lažje preboli hudi udarec!

Gornja Ponikva. Dne 4. septembra priredi tukajšnje prostovoljno gasilno društvo tombolo. Ker je društvo šele ustanovljeno, nima še tudi potrebnega orodja, zato je namenjen čisti dobiček za nabavo gasilnega orodja.

Stoperca. Po Stopercih se klati po nasadih g. dr. Brejca zločinec, ki nasade požiga in je izvršil od 10. do 19. avgusta t. l. že 17 požigov, od katerih smo 8 pogasili brez znatne škode, 9 pa z znatno škodo. Zločinca pastirji in otroci opisujejo tako-le: velik moški, zatemnelega obraza, suholav; ima črno suknjo, žametnorujave hlače ter vojaške gamaše, nosi nahrbtnik in baje popravlja kuhinjsko posodo.

Majšperk. Dne 17. m. m. smo spremili obobilni udeležbi k zadnjemu počitku pokojnega Jožefa Petrovič. Umrl je v visoki starosti 81 let. Bil je zadnji izmed treh bratov Petrovičev iz Nove vasi pri Ptuj, katerih eden, Fran je umrl pred 6 leti v 86. letu, Simon pred 3 leti v Pobrežju pri Ptuj v 83. letu. Bodi vsem trem starčkom, ki so pokopani na raznih pokopališčih, zemljica lahka in blag jim spomin!

Nova Štifta pri Gornjemgradu. Kakor vsako leto, smo imeli tudi letos na Veliki šmaren romarski shod. — Dne 19. avgusta se je 8letni sin posestnika in lesnega trgovca g. Antona Tratnika igral na tesarski stolici in padel z

njo tako nesrečno, da si je zlomil nogo. Prišel je takoj zdravnik g. dr. Rak, da mu je nogo naravnal. Je v domači oskrbi. — V »Slov. Gospodarju« je bil dne 10. avgusta objavljen dopis iz Nove Štife pri Gornjemgradu, katerega pa ni pisal gosp. Ivan Pistotnik, ampak nekdo drugi.

Šmarje pri Jelšah. (Mravlje.) Pred kratkim smo čitali v »Slovenskem Gospodarju« o nekem čudnem pojavu nad cerkvijo sv. Roka v Šmarju pri Jelšah: od daleč je bilo videti, kakor da bi se dvigal dim iz strehe, tako da so ljudje mislili, da cerkev gori. Prikazen so povzročili roji mravelj. Poleti opaziš včasih v mravljiščih poleg navadnih mravelj delavk tudi krilate samce in samice. Lepega dne v avgustu te živali rojijo, kakor čebele, da se visoko v zraku sparijo. Pri tem se združijo živali mnogih mravljišč v pravcat oblak in obletavajo, gibajo se navzgor in navzdol, visoko se nahajajoče predmete, n. pr. razgledne in cerkvene stolpe. Ko so se živali sparile, popadajo na tla. Samci kmalu poginejo, oplojene samice pa se vrnejo ali v staro mravljišče, ali pa si zgrade lastna bivališča, nova mravljišča. Njih prva skrb je, da se znebijo kril, ki bi jih pri hoji ovirala.

Šmarje pri Jelšah. Vendar smo zopet dobili nekaj dežja. Zemlja je že hudo zevala in vročina vedno huje pritiskala. Na Jernejevo pa se je proti večeru zoblacilo; precej dolgo so nam grozili temni oblaki od celjske in konjiške strani ter so nas strašili švigajoči bliski in votlo bobnenje. Bali smo se, da nam »pesji dnevi« za slovo zapojejo žalostno pesem. Pa, hvala Bogu, je prišel le kratek naliv, kateremu je za četrte ure sledil pohleven dež. Vsi smo se veselili. Toda skalil nam je to veselje mogočen dim od dveh zapadnih strani. Kmalu so se prikazali usodni plameni nad prazno stoječo Ratajevo hišico na Predelu, katero so v mraku popolno zažgali. Kakor smo zvedeli in se tudi sami prepričali, je pa strela udarila tudi v ponosno gospodarsko poslopje posestnika Žnidarja, po domače Staneta, pri Sv. Vidu. Vkljub velikemu naporu domačih in šmarskih gasilcev je zgorelo do tal in z njim tudi ena svinja, mlatilnica, gepelj, slama, krma in ravnokar spravljeno žito. Čudno je to tembolj, ker trije strelovodi v največji bližini poslopja niso mogli bliska odgnati. — Ob sladkem imenu Marijinem, to je dne 11. septembra, obhajamo pri Sv. Roku zadnji veliki shod. Pred dvema letoma je na male maše dan udarilo v cerkev nad velikimi vrati, pa so nastali ogenj junaški sosede pogasili kmalu. V hvaležni spomin zato združujemo od takrat naprej lepo romarsko pobožnost z zahvalno pesmijo po slovesni sveti maši ob desetih. Veliko romarjev pa je bilo lani že tudi pri peti sv. maši ob devetih, po kateri so molili »spomine«. — »Kolendarji« pravijo: »Sv. Lovrenc pa sv. Jernej lep, še dolgo v jeseni bo topel svet« in: »Ako je vreme na sv. Lovrenca in sv. Jerneja lepo bilo, se tudi v jeseni ne bode skazilo«. Če imajo prav, potem bi se letos lahko lepe jeseni in dobre paše veselili.

Pišce. Požar smo zopet imeli. Zgorela je hiša in gospodarsko poslopje g. Ogorevcu v Globokem. Brez strehe je sedaj g. Ogorevc in prevžitar Medved, ki je tudi v hiši stanoval. Kdo je zažgal, se ne ve. Sumi se pa, da je podtaknila tudi tu zločinska roka, kakor pri g. Černelču pred kratkim. Bo res treba napeti vse sile, da se zločinca spravi na varno. Saj drugače tudi drugi nismo varni pred njim. — Naš rudnik »Nova nada« v Globokem je zopet v polnem obratu. Malo bo s tem zopet rešena

brezposelna kriza, ker je rudnik zaposlil 200 delavcev. Škoda le to, da do rudnika ni železnice, ampak se mora ves premog, ki je lignit, spravljati s konji v Brežice na postajo. No, pa bodo tudi vozniki nekaj zaslužili!

Sv. Vid pri Planini. Dne 10. avgusta t. l., med 5. in 6. uro popoldan, je obiskala našo župnijo huda toča z viharjem, pobila nebroj šip na oknih in trgala strehe. Najhujše je prizadeta občina Planinska vas. Ker je letos žito pozno zvrelo, je mnogim posestnikom potokla tudi pšenico. Ljudje žalostno gledajo gola koruzna stebila ter osmukano fižolovo kolje. Gospodarji, v kolikor imajo naloženih prihrankov v hranilnici, istih vsled slabih razmer na denarnem trgu ne morejo dvigniti, živina tudi nima nikake cene, sploh pa se še prodati ne da. Plačati bi bilo treba davek, pa kje bo ubogi kmet dobil denar.

Planina pri Sevnici. V četrtek dne 18. avg. so zopet milo zadoneli zvonovi tukajšnje cerkve ter raznesli sporočilo, da je ugrabila kruta, neizprosna smrt, povsod poznanega in zelo priljubljenega Bohinčevega Pepčka. Komaj v 13. letu je moralo ugasniti veselo, nadbudno ter veliko obetajoče mlado življenje. Zato je bil to za vsakega, ki ga je poznal, zelo žalosten ter globokosežni občutek. Gotovo pa je bil največji udarec za njegove starše, ki so izgubili sina, edince, ter zares ponosno obetajočega naslednika Bohinčeve rodovine. Zato izrekamo staršem in sestram iskreno sožalje!

Nova knjiga.

Za 70letnico Slomškove smrti. Dne 24. sept. bo minilo 70 let, kar je veliki Slomšek vrnil Stvarniku svojo svetniško dušo. V lavantinski škofiji se bo po naročilu škofijstva dne 25. t. m. obhajala Slomškova nedelja v cerkvi in izven cerkve. Lepo in bogato gradivo za govore o Slomškovem delu za narodovo vzgojo bode prinesla knjižica Etbina Bojca »Slomšek, naš duhovni vrtnar«, ki bo izšla v začetku meseca septembra, tako da jo bodo naročniki imeli vsaj do 15. septembra v rokah. Knjižico bo založila Leonova družba v Ljubljani in jo izročila v komisijo Novi založbi v Ljubljani. Obsegala bo okoli 64 strani in stala okoli 12 Din. Naročila sprejemajo naprej: Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, Slomškova zadruga v Celju, Knjigarna Mohorjeve družbe v Celju in druge knjigarne, ki bodo knjižico naročnikom poslale, čim izide.

Vprašanja in odgovori.

P. H. v P. Ali vam je znano, kaj je lahko vzrok, da se zvon ubije? — Svoj slučaj ste dobro popisali. Poznamo podobne slučaje, recimo veliki zvon v mariborski stolnici. Tudi tukaj se je zvon ubil in je počil, ker je bat v zvonu prenizko zlezel, pazil in popravil pa nihče ni. Ako se potrka z lesenim kladivom, se zvon ne more ubiti, to je mnenje zvonarjev. V vašem slučaju je gotovo vzrok to, da je bat popustil. Zvon dajte preliti, itak stari material uporabite in samo delo stane nekaj. Din 10 smo uporabili in sicer Din 150 za globo, ostalo za tiskovni sklad.

J. K. v N. Ali sem kot voznik in konjski hlapec res poljski delavec, da nisem zavarovan pri bolniški blagajni? — To je gospodarjeva zadeva, kako delo vam da. Oni, ki ima opraviti s konji, ki delajo na polju, pa samo tu in tam kočijaži, ni treba, da bi bil zavarovan kot sluga.

B. A. v št. Kot oče 9 otrok sem davka prost. Ali tudi dajatev, ki jih zahteva konkurenčni odbor? — Vi ste prosti državnih neposrednih davkov, vse druge, ki se na tej podlagi izračunajo, tudi za konkurenčni odbor, pa ste dolžni plačati.

J. V. v T. Imam gobe v stanovanju, s čim jih odstranim? — Vzrok, zakaj gobe rastejo, odstranite! To je mokrota in pomanjkanje zraka. Deske, ki so od gob načete, zamenjajte s suhimi, katere ste oblili s petrolejem.

H. J. v Sl. g. Koga naj tožim, ko mi še letos ne plačajo šoder, ki sem ga lani vozil za cestni odbor? — Pač cestni odbor tožite! Ne pozabite zaračunati obresti! Naj vsaj toliko takoj dajo, kolikor morate davkov plačati.

H. V. v C. Ali sem za leto 1930 in 1931 dolžen plačati kuluk? — Ste dolžni, ali pa morate iti na delo. Občina je pravilno zaračunala. Obljuba, da se kuluk ne bo rubil, ne drži, pri nas so že tudi nekatere rubili.

H. Š. v D. Ali imajo možje konkurenčnega odbora res pravico posebej še pobirati prispevke? — Konkurenčni odbor za popravilo posebej pobira prispevke, ki jih morajo verniki plačati. Ako ne morete takoj, plačajte v obrokih. Zakon o zaščiti kmeta za te dajatve ne velja.

P. Š. v M. Do kedaj traja zakon o zaščiti kmeta in kaj bo potem? — Zakon o zaščiti kmeta traja do dne 20. oktobra t. l. Kaj bo po tem, se ne ve. Kmetje in drugi so proti temu zakonu, ki kmetu v splošnem ni pomagal, a vzel pa mu je vsak kredit.

J. G. v P. Ali moram kot obrtnik plačati zgradarino? — Da! Prosti so le kmeti domovi, če služijo v izključno kmeti uporabo. Hiše, kjer dela obrtnik, zgradarine niso proste.

H. P. v P. Rad bi se naselil v južni Srbiji, če je boljše kot pri nas. Kaj svetujete? — Svetujemo, da ostanete doma, pa če treba za zadnjega hlapca, boste bolj zadovoljni kot kje tam doli.

ZAHVALA.

Po smrti mojega očeta g. Jožefa Antz sem prejela od podpornega društva.

LJUDSKA SAMOPOMOČ V MARIBORU točno izplačano pripadajočo podporo, za katero se tem potom najlepše zahvaljujem. 1003

Pivola, dne 6. avgusta 1932.

Rozalija Slekovec.

Izučena šivilja za perilo išče službo. Tlake 13, p. Rogatec. 997

V najem iščem posestvo v okolici Rošpoha, v mizarskem delu za odslužit ali na polovico. Mizar F. K., Rošpoh 53, Pesnica. 1001

Stanovanje zastoj oddam poštemu zakonskemu paru, kateri ima zanimanje za vinograd. — Vprašanje pri K. Sima, Poljčane. Istotam se dober konj poceni proda. 999

Išče se dekle, pridno, in pošteno, ki bi šla kot natakarica na delo in bi opravljala tudi lahka domača dela. Naslov v upravi lista. 987

Jabolka, moštna, zdrava oddaja zelo poceni vsaki čas Fr. Kupnik, Kostrivnica, Podplat. 998

Išče se v župnišče zdrava in močna dekla, vajena vséga kmečkega dela. 988

Sprejem 1 ali 2 dijaka, hrana se plača z živežem. Maribor, Magdalenska ulica 37. 1002

Novi hobljank proda poceni Al. Brumec pri g. Šternu, kolar v Račah. 1000

Inserati v Slovenskem Gospodarju

imajo največji uspeh!

Poljedelski in gozdarski gospodarski vzorčni pregled

v okvirju

Wiener Herbstmesse

od 4. do 11. septembra 1932.

VII. avstrijska razstava ječmena. Razstava »Porabite avstrijski trdi les«. — Vrtna razstava z razstavo rož, razstava sočivja, razstava poljedelskih učnih in poskusnih stvari, poljedelske potrebščine. Obvarovanje nezdov v poljedelskem in gozdarskem gospodarstvu, razstava drobnjadi, poskus vina iz cele države. 994

Znatno znižane cene na tu- in inozemskih progah, na Donavi in v zraku. Noben vizum. Z izkaznico in potnim listom prost prestop meje na Avstrijsko. Pojasnila vseh vrst kakor izkaznice (po 50 Din) se dobijo pri

Wiener Messe - A. G. Wien VII, pri avstrijskih zastopnikih v inozemstvu, kakor tudi pri častnih zastopnikih Wiener Messe v večjih krajih.

Vino in dobra pijača se od 5 litrov naprej proda: vino rizling 1 liter po 3.50 Din, pijača iz jabolk 1 liter po 1 Din. Ivan Jaušnik, posestnik, Spodnja Sv. Kungota (Morggraben) pri Mariboru. 995

Dijaki se sprejmejo na celo oskrbo, dobra, tečna hrana, Maribor, Gosposka ulica 5 I, vrata 2, vhod Rotovški trg 8. 996

Šolske potrebščine

za osnovne, meščanske, obrtno-nadaljevalne šole in gimnazije se dobijo v veliki izbiri v novo urejeni knjigarni in trgovini s papirjem na veliko in drobno 992

Franc Leskovšek, Celje
Glavni trg

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog znaša nad Din 100.000.000.—. Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posesnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni davek plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odteguje vlagateljem.

Kdo vzgaja otroke?

Glasom statistike, ki obravnava število ter odstotno razmerje med moškimi in ženskimi učnimi močmi na evropskih osnovnih šolah, poučuje v Franciji v ljudskih šolah polovico učiteljev in polovico učiteljic. V Angliji prekašajo ženske učiteljice moške učitelje, ker jih je 60 odst. Tudi v ameriških Združenih državah je vzgoja otrok poverjena pretežno ženskam, medtem ko je v Nemčiji na ljudskih šolah 75% učiteljev in 25% učiteljic.

90 tisoč ptičev rešenih.

Na zadnjem občnem zboru dunajskega društva za varstvo živali je ugotovilo, da je organizacija lanske jeseni s prevozom ptic v južne kraje rešila 90 tisoč pticam življenje. Med pticami, ki bi bile v drugih razmerah gotovo poginile, so bile večinoma lastovke.

75.000 let staro okostje.

V Palestini izkopava starine med drugimi tudi angleško-ameriška znanstvena ekspedicija. Pri Atlitu je izkopala 3 človeška okostja iz neandertalske dobe. Učenjaki trde, da je to za antropologe najznamenitejša najdba. Okostja, pravijo, so stara 75.000 let. To so seveda samo cenitve učenjakov.

Čudežna ura.

Italijanski dnevniki pišejo o velikanski stolpni uri. Naročena je za novo stolnico v Mesini in pomeni pravi čudež umetne mehanike. Bronasti kipi štirih letnih časov bodo beležili na številničnih ure in dneve. Petelin bo naznačeval dan, rjoveči lev pa bo napovedal solnčni zahod. Bronasta kipa Dine in Klarence, dveh mesinskih junakinj, ki sta leta 1202 rešili rojstno mesto vojske Karla Anžuskega, bosta zvonila ure. Čudežna ura bode tudi kazala sliko zvezdnatega neba, stanje lune ter ure plime in okeke.

Za našo deco.

Čarobna lutka.

(Dalje.)

Pogledal je v tisto smer. Začel si je meti oči, ker jim ni mogel verjeti. Videl je namreč, kako stopa iz votline cela povorka krasno oblečenih pritlikavcev. Med njimi se je prikazala na vozu, velikem kakor polovica buče, mala in lepa žena, ki je bila črna kakor zamorci. Nosila je obleko iz dragocene tkanine z mnogimi vezninami. Na rokah in nogah je imela zlate obročke.

Peter se je malodane prestrašil, ko je videl, da se je povorka ustavila baš pred njim. In ko je še videl, da je črna žena stopila z voza in se napotila proti njemu, ga je res prevzel strah.

Črna vila je to opazila in zato mu je začela smehljajoč se govoriti:

»Dragi Peter, baš zadovoljna sem, da morem govoriti s teboj. Ugajaš mi. Često sem čula, kako se pritožuješ. In to mi je prav. Ne ljubim onih, ki so zadovoljni s svojo usodo. To so malodušni ljudje. Poglej mene! Jaz nisem bila v življenju nikoli zadovoljna, čeprav štejem že več ko pet-tisoč let. Vem, da zavihaš onemu neumnemu Antonu. To mi je zelo drago. Ah! Ah! Veruj mi, Peter, da ni vse zlato, kar se sveti v njegovi prodajalni. Prepričan bodi, da polovica njegovega zlata ni pravo zlato. Zadovoljila te bom, Peter, ker si dober moj podanik.«

»Kdo bi to mogel biti?« se je na tihem vprašal Peter.

»Jaz sem vila Vragolanka«, je govorila črna ženka. »Rada bi ti pomagala. Reci mi: Je li Antonova delavnica vredna deset tisoč zlatnikov?«

»Ne, ne toliko!« je zaklical Peter. »Če bi se mu danes prodala, ne bi dobil več kot šest tisoč zlatnikov.«

»Tem slabše za tebe«, je menila črna vila. »Zdaj si revnejši za štiri tisoč zlatnikov, ker te sem hotela napraviti toliko bogatega kakor je Anton.«

»Joj, kak osel sem!« je pomislil Peter. »Če bi bil to vedel, ne bi mi tale mala čarovnica mogla odtrgati štiri tisoč zlatnikov.«

»Tako je«, je rekla črna vila. »Vem, kaj si sedaj misliš. Psuj me! Ogovarjaj me! Oh! Kako draga mi je nehvaležnost. Pazl, kaj ti bom sedaj dala!«

In Peter je opazil, da drži vila v roki črno lutko, ne večjo od prsta, ali tako divno izdelano, da Peter kot slaven izdelovatelj lutk doslej ni videl še kaj tako dovršenega.

»Ti se sedaj, Peter, vprašaj, kaj bi to moglo biti«, je rekla mala vila. »To je čarobna lutka. Vzemi jo! Vredna je točno tri tisoč zlatnikov. Če dodaš to svoto k oni, ki jo že imaš, tedaj boš imel toliko, kolikor ima Anton.«

Petrove oči so kar sijale veselja.

»Če boš ostal zadovoljen s svojo usodo, ti tale lutka ne bo pomagala prav nič. Če pa boš potreboval moje pomoči, ti bo ona pomagala, če bi bil tudi še tako daleč. Ako jo prodaš na konec sveta, se ti bo v tem slučaju prikazala tam, kjer se nahajaš. Zdaj pa zdravstvuj!« Nato se je povorka oddaljila po isti poti, po kateri je bila prisplala.

Peter se je vrnil domov, je legel in trdno zaspal. Ko se je prebudil, je mislil, da je vse vkup samo sanjal. Ali čarobna lutka je bila tu, na mizi.

Hitro se je oblekel, odprl delavnico, postavil lutko pred sebe in hotel zajtrkovati. Pa niti prvega grižljaja ni utegnil spraviti v usta, kar se pojavi neznan človek in vpraša, koliko stane mala črna lutka.

»Štiri tisoč zlatnikov«, je rekel Peter.

»To je mnogo«, je rekel tujec. »Naročeno mi je, da ne dam več ko tri tisoč.«

Peter je vzel tri tisoč in je dal lutko.

»Kako srečen sem«, je vzdihnil, ko je tujec odhajal.

»Morda«, je menil tujec, »ali samo za trenutek.«

II.

Ko tujca ni bilo več videti, je Peter spravil zlatnike v žep, vzel klobuk in se počasi napotil preko ulice k zlatarju. Pri vsakem koraku so mu žvenketali zlatniki v žepu.

(Dalje sledi.)

Medvedek.

(Povest v slikah.)

43. Miški na delu.

»Najuni zobje so ostri ter močni. Preglodana bo vrv. Urno na delo, hitro boš prost, zopet bodeš videl mamo.« Začeta glodati, konopec je naglo preglodan.

44. Miško uteče skozi okno.

Miško že ni več zvezan. Oh! Vrata so zaklenjena. »A, glej okno! Treba poskusiti! Hura! Okno se da odpreti. Kako se bo hudovala čarovnica, ko bo videla, da sem pobegnil!« Dalje sledi.

Dijaki in starši dijakov!

Bliža se zopet začetek šole. Skrbi imate, kako boste oskrbeli šolske potrebščine. Da vas ne bo preveč skrbelo, vam sporočamo, da boste dobili vse šolske potrebščine v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru,

Koroška cesta 5, Aleksandrova cesta 6, Valvazorjeva cesta 36

po tako ugodnih cenah, da boste tudi v tej krizi zmogli nabavo šolskih potrebščin. - **Kupujte vse šolske potrebščine za srednje in ljudske šole tam, kjer so res po ceni, to je v**

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Za Slomškovo proslavo!

Letos mineva 70 let, kar je utihnila beseda Slomškova. Toda njegova beseda mora živeti med nami, njegov lik mora svetiti pred nami, kakor lik našega voditelja prave narodne prosvete. Zato se vršijo letos po vsej Sloveniji proslave, v šolah, v društvih, tudi v ožjem krogu družine, posebno na pobudo Cerkve.

Ob tej priliki Vam nudi Tiskarna sv. Cirila razne pripomočke za proslavo in lastno uporabo;

Za gg. duhovnike:

Slomšek, Pridige, osnovane, vezane Din 20.—

Za šole in društva:

Veliko stensko sliko Slomška, delo domačega umetnika akademskega slikarja Mežana, natisnjeno v štirih barvah, po Din 10.— Na razpolago so tudi razglednice: Slomšek, Slomškov rojstni dom, Slomškov grob, stolnica mariborska na Slomškovem trgu, po Din 1.—

Za cerkev:

Slomškove blagoslovne pesmi, ki jih je naš slovenski narod v lavantinski škofiji ohranil v ljudskem cerkvenem petju do danes, so zbrane v knjigi (z notami): Jezus blagoslovi nas! Cena partituri je Din 5.— (posameznih glasov ni na razpolago).

Za vsako družino pos. za moške člane:

Slomškov molitvenik: Življenja srečen pot. Rdeča vezava Din 14.—, zlata vezava Din 20.—. Molitvenik obsega tudi kratek življenjepis Slomška. Ta molitvenik je bil natisnjen prvič leta 1837 v Celovcu, torej pred 95 leti. Po prvi izdaji je bil še štirikrat ponatisnjen. Pa so vse izdaje pošle. Zato je Mohorjeva družba leta 1893 izdala ta molitvenik kot knjižni dar. Od tedaj je zopet pošel, dokler ga ni izdala Katoliška knjigarna v Gorici in ga za prodajo v Jugoslaviji odstopila Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Silvin Sardenko, Slomšek:

Slovenski pesnik Silvin Sardenko je letos poklonil Slovincem življenjepis Slomška v pesniški vezani besedi in zelo lični knjižici. Cena knjigi Din 25.—

Gotovo smo Vam ustregli, ker smo Vam nudili pregled tega, kar boste gotovo potrebovali za Slomškovo proslavo v jeseni. Vse našete knjige in predmete naročite v

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gospoke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnošta-
jerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Za šolo:

nahrbtniki komad od Din 12.— naprej,
kožne mape komad od Din 40.— naprej,
aktovke komad od Din 48.— naprej,
šolske tablice komad od Din 4.— naprej,
šolske škatle komad od Din 2.50 naprej,
čevljički od Din 26.— naprej,
nogavice od Din 3.50 naprej.
razen tega vse druge potrebščine najceneje pri

Eksportna hiša Luna
Maribor, Aleksandrova cesta 19

LJUDSKA SAMOPOMOČ V MARIBORU

ki mi je izplačala po smrti mojega brata takoj in kulantno pripadajočo podporo, najtopleje priporočam in se društvu najiskrenejše zahvaljujem.

Podvinci, dne 18. avgusta 1932. 982

Petek Marija.

LJUDSKA SAMOPOMOČ V MARIBORU

je podpisanemu po smrti moje žene izplačala pripadajočo podporo točno in kulantno, za kar izrekam najiskrenejšo zahvalo.

Ptuj, dne 16. avgusta 1932. 981

Klančič Anton.

Iščem pekovskega pomočnika Franc Maroh za poslovedbo pekarnice. Kdor izve za njega in ga pošlje k meni, dobi nagrade 100 Din. Jos. Berlinger, pekarna, Vurberk pri Ptuj. 989

Smrekov brusni les za papir, 10—30 cm debel, 2—7 m dolg, nekaj 100 kub. m, kupim za tekočo dobavo. Plačilo takoj pri prevzemu. Josip Novak, Slov. Bistrica. 972

Brezobrestna posojila za odkup dolga, nakup in zidavo podeljuje: »Kreditna Zadruga«, Ljubljana, poštni predal 307. Sprejema zastopnike 980

Kupujem jabolka, plačam vedno najvišje cene. Anton Hrastelj, trgovec, Sv. Lenart v Slov. goricah. 922

Službo dobi kmečko pošteno dekle. Breclj, Maribor, Koroška cesta 49. 958

Dva mlajša dijaka sprejemem na hrano in stanovanje. Maribor, Frankopanova 11. 985

Za sadje in grozdje izvažat izdeluje zaboje: Lesna zadruga v Slov. Bistrici. 941

Dijak nižjega razreda se sprejme na popolno oskrbo. Maribor, Aleksandrova cesta 67a, pritličje, levo. 978

Sodarske pomočnike sprejme pri prosti hrani, stanovanju in perilu Fran Repič, sodar, Ljubljana, Trnovo. Nastop takoj. 953

Posestvo na prodaj 2 in pol orala, z letošnjimi prideki. Johana Suppan, Zg. Korena 51, p. Sv. Barbara v Slov. goricah. 981

Sadne mline, najboljše in najcenejše, kupite v strojni delavnici Leopold Perdihi, p. Loka pri Zidanem mostu. 964

Sprojmeta se starejša in zanesljiva hlapec in dekla v župnišče pri Sv. Vidu nad Valdekom, p. Mislinje. 991

Išče se vesten viničar s 4—5 delovnimi močmi za Sv. Jakob v Slov. goricah. Maribor, Vrtna ulica 11 II d. 990

Novo došlo jesensko in zimsko blago in tudi po najnižjih cenah samo pri

M. Gajšek

Maribor

Glavni trg 1.

Pripoznamo tudi najcenejšo prodajo ostankov.

Društva sv. Ane

(Marijanske kongregacije za žene) imajo zdaj edini in najboljši pripomoček v molitveniku:

Sveta mati Ana.

Cene od 32 do 52 Din. — Pet različnih vezav.

Tiskarna sv. Cirila, Maribor.

Priporoča se prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarovalnica
v Ljubljani.

Za pojasnila se obračajte na naše krajevne poverjenike ter v Celju na Podružnico Vzajemne zavarovalnice, palača Ljudske posojilnice, v Mariboru na glavni zastop Vzajemne zavarovalnice, Loška ulica 10. Posmrtninski oddelek »Karitas« sprejema v zavarovanje zdrave od 7 do 80 let stare osebe. 812

Denar naložite najboljši in najvarnejši pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gospoka ulica

I. Z. Z. N. Z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog nad 62.000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premičnim in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

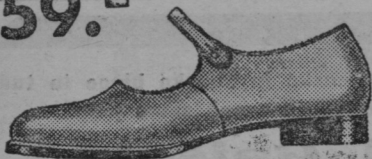
49.-

Vrsta 2942-00

Praktične in udobne sandale podplatom in peto iz krupona. Z malo denarja mnogo zadovoljstva

59.-

Vrsta 2642-05

Polčevlji iz finega rujavega boksa z usnjatim podplatom in peto.

59.-

Vrsta 3162-00

Za živahne dečke. Visoke čevlje iz usnja z trpežnim gumijastim podplatom in peto. Za blato in vsaki štrpaci.

69.-

Vrsta 2842-05

Polčevlji iz finega laka z usnjatim podplatom in peto.

59.-

Vrsta 3222-00

Trpežni polčevlji iz dul-boksa z močnim gumijastim podplatom in peto.

Delamo na tem, da prebivalstvo naše države prihrani letno 1,400.000 dinarjev

V zadnjih 2 mescih znižali smo cene čevljev povprečno za Din 50.—. 14,000.000 Jugoslovancev potrebuje letno po 2 para čevljev, to je skupno 28,000.000 parov čevljev. Računajoči 50.— Din po paru, za kolikor smo z našim delom uspeli, da se znižajo cene čevljev, pomeni, da smo prebivalstvu kraljevine Jugoslavije omogočili prihranek od ene milijarde štiri-sto milijonov dinarjev letno.

Izdelujemo obutev z rokami jugoslovanskih delavcev, iz usnja izdelanega v jugoslovanskih tovarnah. Odstranjujemo brezposelnost. Omogočamo vsem odjemalcem, tudi onim najrevnejšim, da se z malim denarjem preskrbe z dobro obutvijo.

Rata

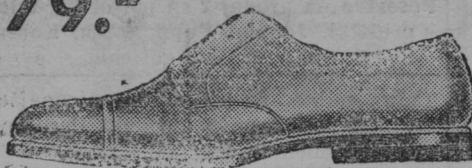
79.-

Vrsta 3925-03

Praktični polčevlji iz črnega boksa s trpežnim podplatom. Udobni so, za vsako gospodinjico, ko gre na trg in delo.

79.-

Vrsta 2927-15

Okusni moški polčevlji iz govejega boksa z močnim usnjatim podplatom. Rujavi Din 89.—, črni Din 79.—.

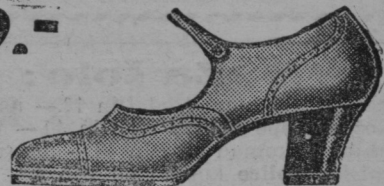
79.-

Vrsta 3945-03

Za gospodinje: Za vsakdanjo uporabo praktičen, močan in udoben čevlj iz boksa, ki je potreben vsaki gospodinjici.

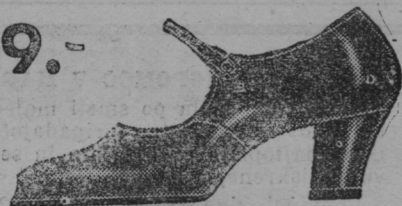
99.-

Vrsta 2945-11

Čevlji iz rujavega ali črnega boksa. Praktični in elegantni. Ravno taki iz laka za nedeljo in praznike za ceno Din 129.—.

129.-

Vrsta 1845-01

Udobni in lahki čevlji iz laka z nizko peto. Iz baržuna in satena Din 59.—.

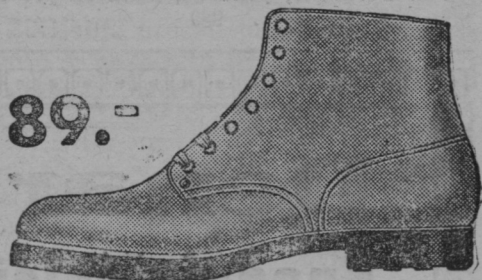
89.-

Vrsta 1937-22

Moški polčevlji iz črnega ali rujavega boksa z prožnim gumijastim podplatom.

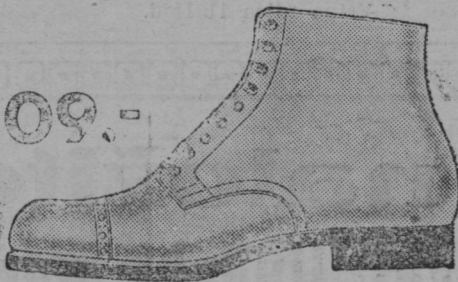
89.-

Vrsta 0167-00

Čizme iz močnega mastnega usnja z gumijastim podplatom in peto. Za dober material jamčimo. Za delo na polju in vsaki štrpaci.

109.-

Vrsta 3967-22

Udoben čevlj široke oblike iz močnega boksa in gumijastim podplatom, ki izdrži trikrat toliko kot usnjeni podplat.

Za vsaki par jamčimo, da je iz dobrega materiala in dobro izdelan.

Hrastove sode po 200 litrov, prva po 50 Din, sekunda po 30 Din, pri tvornici »Zlatorog«, Maribor. 1008

Sprejem vajence za mizarstvo obrt. Jožef Keuc, Radehova št. 23, pošta Sv. Lenart v Slov. goricah. 1006

»Domoljubni pevca«, zbirka ljudstvu priljubljenih pesmi, broširano 3 Din, vezano 5 Din. Naročila sprejema Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Prodajam lepo posestvo z dvema kravama in vso gospodarsko opremo. Pobrežje pri Mariboru, Vrtna ulica 6. 1007

Vinčarji, pozor! dam v rejo mlado molzno kravo, okolica Maribora. Irgolič, Maribor, Tattenbachova ulica 6. 1004

Inserirajte